

Raport z przebiegu Innowacji Asystent_ka Osoby Starszej

Innowacja powstała w ramach inkubatora innowacji społecznych „Wielkopolskie innowacje społeczne”.

Autor innowacji:

- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zagórowie

Nazwa innowacji:

- Asystent_ka Osoby Starszej

Niniejszy materiał opublikowany jest na licencji CC BY 4.0 (Creative Commons-Uznanie autorstwa-4.0 Międzynarodowe (CC BY 4.0)).

Szczegóły licencji znajdziesz pod adresem:

<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/deed.pl>

Projekt „Innowacje w samorządzie” jest realizowany w ramach programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus.

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Spis treści

Wstęp	3
I. Diagnoza środowiska lokalnego	4
1. Położenie Gminy	5
2. Ludność	6
3. Pomoc społeczna	6
3.1. Usługi opiekuńcze	7
3.2. Zasiłki opiekuńcze w świadczeniach rodzinnych	8
3.3. Dom Pomocy Społecznej	9
II. Opis działań prowadzonych w projekcie	10
1. Założenia dotyczące warunków zatrudnienia AOS	10
2. Dokumenty niezbędne do zatrudnienia AOS	11
3. Założenia dotyczące wyboru osoby na stanowisko AOS	11
4. Założenia dotyczące wyboru osób mających skorzystać z usługi AOS	12
III. Opis testowania	13
1. Rekrutacja na stanowisko Asystenta Osoby Starszej	13
2. Rekrutacja Osób Starszych/Zależnych	14
3. Ankieta wstępna w środowiskach Osób Starszych	15
4. Praca Asystenta Osoby Starszej w środowisku	17
5. Ankieta końcowa w Środowisku Osób Starszych	24
IV. Standardy usługi Asystent Osoby Starszej	26
1. Umowa	26
2. Zakres czynności	26
3. Dokumenty podpisywane z podopiecznym	29
V. Podsumowanie projektu	30
1. Różnice między Asystentem Osoby Starszej a Opiekunem w Ośrodku Pomocy Społecznej ..	30
2. Analiza SWOT	31
3. Dostępność i łatwość korzystania z usługi	32
4. Możliwość kontynuacji oraz rozwoju innowacji	33
5. Szanse i zagrożenia projektu	33
Zakończenie	34
Załączniki	35
Załącznik nr 1	36
UMOWA O PRACĘ NA CZAS OKREŚLONY	36
Załącznik nr 2	37
INFORMACJA O WARUNKACH ZATRUDNIENIA DLA PRACOWNIKA	37
Załącznik nr 3	38
ZAKRES CZYNNOŚCI	38
Załącznik nr 4	40
POROZUMIENIE W SPRAWIE USTALENIA CZASU NIEZBĘDNEGO DO WYKONYWANIA POWIERZONYCH ZADAŃ	40
Załącznik nr 5	42
MIESIĘCZNA KARTA PRACY NA RZECZ OSOBY STARSZEJ ZALEŻNEJ	42
Załącznik nr 6	44
ROZLICZENIE REALIZOWANYCH ZADAŃ W MIESIĄCU	44
Załącznik nr 7	45
ZGODA OSOBY STARSZEJ ZALEŻNEJ NA WSPÓŁPRACĘ Z OPIEKUNEM W OŚRODKU POMOCY SPOŁECZNEJ (ASYSTENTEM OSOBY STARSZEJ)	45
Załącznik nr 8	46
KONTRAKT INDYWIDUALNY PLAN PRACY Z OSOBĄ STARSZĄ ZALEŻNĄ	46
Załącznik nr 9	48

SPRAWOZDANIE Z PRACY OPIEKUNA W OŚRODKU POMOCY SPOŁECZNEJ (ASYSTENTA OSOBY STARSZEJ) Z OSOBĄ STARSZĄ ZALEŻNĄ.....	48
SPRAWOZDANIE KOŃCOWE Z PRACY OPIEKUNA OSOBY STARSZEJ (ASYSTENTA OSOBY STARSZEJ).....	49
Załącznik nr 10.....	50
INFORMACJA DLA SOŁTYSÓW/RADNYCH.....	50
Załącznik nr 11.....	51
INFORMACJA NA STRONĘ INTERNETOWĄ.....	51
Załącznik nr 12. PLAKAT INFORMACYJNY	52
Załącznik nr 13.....	53
ANKIETA WSTĘPNA	53
Załącznik nr 14.....	56
ANKIETA KOŃCOWA	56
PISMO PRZEWODNIE.....	58
Załącznik nr 16.....	60
WNIOSEK O ZGŁOSZENIE DO KLASYFIKACJI NOWEGO ZAWODU / SPECJALNOŚCI.....	60

Wstęp

Starość- czeka każdego z nas. Poczucie osamotnienia, wykluczenia to tylko ułamek tego, z czym często samotnie boryka się osoba starsza/zależna.

Zauważalny jest fakt, że społeczeństwo naszego kraju starzeje się. Niestety bardzo duża liczba młodych osób wyjeżdża do pracy za granicę, odchodzi się również od modelu rodziny wielodzietnej, domów wielopokoleniowych i osoby zależne często pozostają same. Samotne osoby starsze/zależne, często posiadają niski status ekonomiczny, który nie jest wystarczający, by zaspokoić niezbędne potrzeby, ale z drugiej strony zbyt wysoki, by skorzystać ze świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej. Coraz to większa liczba osób starszych nie radzi sobie samodzielnie w środowisku i zwraca się o wsparcie do instytucji pomocowych. Jedną z najczęściej udzielanych form wsparcia są usługi opiekuńcze, które pozwalają na jak najdłuższe utrzymanie osoby starszej na odpowiednim poziomie życia w miejscu jej zamieszkania, i tym samym opóźniają moment umieszczenia tej osoby w placówkach całodobowej opieki. Z praktyki stwierdzić można, że niestety często praca opiekunek w ośrodku pomocy społecznej jest zaprzepaszczone przez weekend czy święta, kiedy to opiekunki nie są dostępne. W wielu przypadkach jest to syzyfowa praca. Osób starszych nie stać na wynajem opiekunki prywatnie, więc po godzinach pracy opiekunek te osoby pozostają same zdane na siebie.

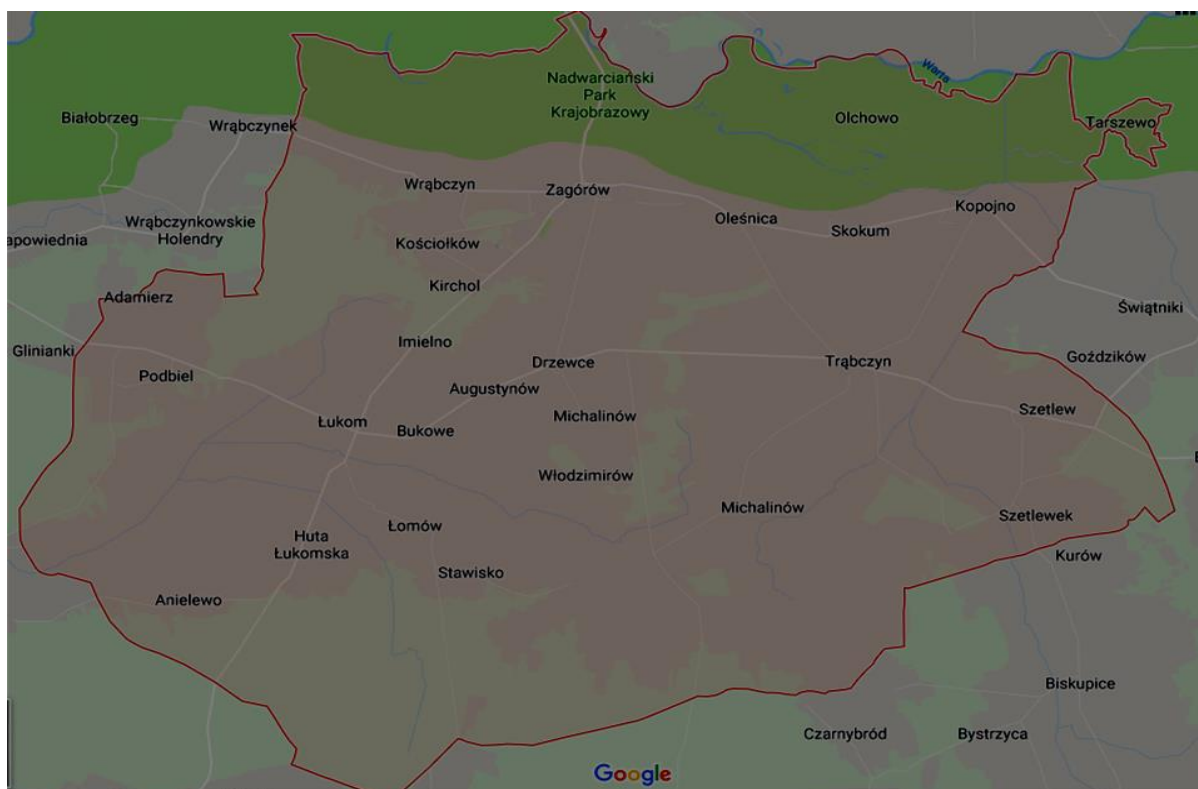
Mając na uwadze powyższe w Miejsko- Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Zagórowie, wprowadzono w celu przetestowania innowację społeczną w obszarze usług opiekuńczych, jaką jest Asystent Osoby Starszej. Głównym celem innowacji jest uzupełnienie funkcjonujących do tej pory usług opiekuńczych, jak również objęcie wsparciem osób, które nie potrzebują jeszcze opiekuna, a tylko asystenta. Usługa która pozwoli osobom starszym/zależnym na dalsze czynne uczestnictwo w życiu społecznym i zapobiegnie pogłębianiu się ich wykluczenia społecznego.

I. Diagnoza środowiska lokalnego

1. Położenie Gminy

Gmina Zagórów jest gminą miejsko-wiejską położoną w powiecie słupeckim, we wschodniej części województwa wielkopolskiego. Powierzchnia gminy to 159,59km², z czego 3,3km² to powierzchnia miasta. Gmina Zagórów jest jedną z większych gmin w Wielkopolsce, stanowi ona 19,05% powierzchni powiatu, a w jej skład wchodzi 29 sołectw.

Miasto Zagórów jest oddalone od co niektórych wsi nawet o 10-15 kilometrów. Mieszkańcy wiosek często mają problem z dotarciem do centrum gminy, z uwagi na słabe połączenia komunikacyjne. Osoby starsze w wielu przypadkach same nie są w stanie przyjechać i załatwić ważnych spraw chociażby urzędowych, odbyć wizyty lekarskiej. Muszą prosić o pomoc sąsiadów i płacić za transport lub po prostu nie ruszają się w ogóle ze swoich domostw. Przesłanki te wpływają w pewnym stopniu na wykluczenie społeczne, izolowanie osób starszych i coraz to mniejszy udział osób starszych w życiu społecznym.

Źródło: google.maps.pl

2. Ludność

Populacja Gminy Zagórów starzeje się, dostrzegalny jest zwiększony udział osób starszych

w społeczeństwie, na co wskazuje poniższa tabela. Liczba ludności gminy Zagórów z roku na rok również maleje. Duży wpływ na to mogą mieć migracje osób młodych np. za pracą. Najwięcej osób znajduje się w wieku produkcyjnym i znaczna ich część niedługo osiągnie wiek emerytalny i zasili ludność w wieku poprodukcyjnym. Nie wszystkie osoby w wieku poprodukcyjnym pozostają aktywne. Zdarza się tak, że osoby starsze się izolują, zamykają w domach i przestają uczestniczyć w życiu społecznym.

	2015	2016	2017	2018
Liczba ludności	9153	9106	9090	9081
Przyrost naturalny	8	1	10	-
Liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym	1952	1893	1836	1843
Liczba ludności w wieku produkcyjnym	5748	5735	5709	5678
Liczba ludności w wieku poprodukcyjnym	1453	1478	1545	1560

3. Pomoc społeczna

Nie da się ukryć, że z roku na rok zmniejsza się liczba osób korzystających z pomocy finansowej w Miejsko - Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Zagórowie. Nie oznacza to jednak faktu, że osoby nie zgłaszają się do tejże instytucji o wsparcie. Coraz częściej jej progi przekraczają osoby w wieku poprodukcyjnym, starsze pytając o wsparcie w codziennym funkcjonowaniu.

Osoby starsze/zależne w obecnych czasach są w najgorszej sytuacji finansowej. Na naszym terenie przeważają osoby utrzymujące się z niewielkich emerytur rolniczych z KRUS. Kryterium dochodowe z pomocy społecznej dla osoby samotnej wynosi 634zł

i zamyka często wachlarz pomocy finansowej dla takich osób. Seniorów nie zawsze stać na prywatne wynajęcie osoby, która pomogła by im w czynnościach dnia codziennego. Z danych Miejsko- Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zagórowie wynika, że w 2017r. na 70 osób w wieku 66 lat i więcej korzystających z pomocy tutejszego Ośrodka aż 52 są osobami samotnymi. Przedstawia tu nam się obraz, w którym widzimy, że osoby w wieku podeszłym zamieszkują w większości same, nie zawsze mogą liczyć na wsparcie bliskiej rodziny, bo albo jej nie mają, albo po prostu mieszka ona zbyt daleko, by móc codziennie przyjeżdżać i udzielać pomocy.

W Miejsko - Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej realizowane jest zadanie własne- usługi opiekuńcze. W tutejszym Ośrodku pracują 3 osoby na stanowisku Opiekun w Ośrodku Pomocy Społecznej zatrudnione na pełen etat. Niestety, już w 2016 roku praca opiekunek a zapotrzebowanie na pomoc w formie usług była niewystarczająca. Rozpoczęto wprowadzanie pomocy sąsiedzkiej- umów zlecenie w środowiskach, w których udało się nawiązać współpracę z sąsiadami. Niestety nie w każdym środowisku osoby potrzebującej znalazł się ktoś, kto chciałby świadczyć usługi na jej rzecz. Opiekunki w ośrodku pomocy społecznej pracują w godzinach 7:15-15:15 od poniedziałku do piątku, a bardzo często pomoc potrzebna jest po zakończeniu ich pracy, a nie może być wtedy świadczona.

Poniższa tabela przedstawia jak w przeciągu lat zmieniła się liczba osób korzystających z tej formy wsparcia. Do ośrodka zgłasza się coraz więcej osób z prośbą o taką pomoc, ale niestety też znaczna liczba osób objęta usługami opiekuńczymi umiera z powodu licznych chorób.

3.1. Usługi opiekuńcze

	2015	2016	2017	2018
Liczba osób korzystająca z usług opiekuńczych	17	22 w tym 2 umowy zlecenie	19 w tym 7 umów zlecenie	21 w tym 9 umów zlecenie
Osoby samotne	12	16	15	18
Osoby w rodzinach	5	6	4	3

Tabela poniżej przedstawia jakimi dochodami dysponują osoby objęte pomocą w formie usług. Zauważyć można, że niewielka liczba osób ma takie dochody, które pozwalają na godne życie. Osoby ponoszą za usługi procentową odpłatność zgodnie z zarządzeniem

Rady Miejskiej gdzie 1 godzina usług wynosi 5zł.

Dochody osób korzystających z usług opiekuńczych w roku 2017-2018

Dochód do	Liczba osób
634 zł	4 os
1028zł	2 os
1268zł	8 os
1542zł	2 os
1585zł	1 os
1902zł	1 os
2219zł	3 os

Dwie osoby zostały również zwolnione z odpłat za świadczone usługi opiekuńcze z uwagi na niewielkie dochody przy znacznych wydatkach związanych z leczeniem.

3.2. Zasiłki opiekuńcze w świadczeniach rodzinnych

W Ośrodku Pomocy Społecznej można ubiegać się również o zasiłki opiekuńcze ze świadczeń rodzinnych tj. specjalny zasiłek opiekuńczy, który wcześniej był zasiłkiem dla opiekuna. Przy ubieganiu się o taką formę pomocy należy spełniać określone warunki:

- osoba, nad którą chce się sprawować opiekę musi posiadać orzeczoną niepełnosprawność w stopniu znacznym i wymagać wsparcia w samodzielnej egzystencji,
- dochód osoby/rodziny pełniącej rolę opiekuna łącznie z dochodem osoby niepełnosprawnej nie może przekraczać 764zł na osobę,
- osoba będąca opiekunem nie może posiadać uprawnień emerytalno-rentowych, musi być spokrewniona z osobą wymagającą opieki w linii prostej, jedynie gdy osoba ta jest sierotą zupełną, to opiekę może pełnić brat/siostra, a także świadczenie takie może być także przyznane żonie/mężowi nad mężem/żoną.

Zestawienie zasiłków opiekuńczych:

	2015	2016	2017
Zasiłek dla opiekuna	66	53	42
Specjalny zasiłek opiekuńczy	31	44	46

Liczba zasiłków dla opiekuna z roku na rok maleją, ponieważ beneficjenci umierają, natomiast liczba specjalnych zasiłków dla opiekuna wzrasta. W bardzo wielu przypadkach, niestety zdarza się tak, że osoby potrzebujące wsparcia nie posiadają rodziny która mogłaby zostać uprawniona do tego rodzaju świadczeń, a osoby które faktycznie się nimi opiekują również nie mogą go pobierać. Bardzo rzadko zdarza się, żeby ktoś bezinteresownie zaopiekował się sąsiadem/sąsiadką, są środowiska w których nie można wprowadzić pomocy sąsiedzkiej, umów zlecenie bo nikt nie chce się tego podjąć np. z uwagi na złe relacje, trudny charakter itp.

3.3. Dom Pomocy Społecznej

Osoby Starsze lub ich rodziny coraz częściej przychodzą do Ośrodka Pomocy Społecznej z zapytaniem o umieszczenie w Domu Pomocy Społecznej. W 2018r. miesięczny koszt utrzymania osoby w DPS wynosi 3359 zł. Osoba umieszczana w DPS ponosi odpłatność w wysokości 70% swojego dochodu resztę dopłaca gmina. Umieszczenie osoby w DPS jest bardzo kosztowne dla gminy i na początku trzeba zrobić wszystko, by utrzymać osobę w środowisku, a Dom Pomocy Społecznej traktować jako ostateczność. Zdarza się również tak, że po zapoznaniu się z sytuacją osoby starszej dochodzi się do wniosku, że tak naprawdę osoba ta jest w stanie funkcjonować w środowisku przy wsparciu osoby trzeciej. Osoby starsze zależne często argumentują chęć pójścia do DPS tym, że tam będą wśród ludzi, będą mogli z kimś porozmawiać. DPS jest w mieście więc łatwo będzie wszędzie dotrzeć, będą pod stałą kontrolą specjalistów.

Mając na uwadze powyższe, czyli: oddalenie ościennych miejscowości od centrum gminy, starzenie się społeczeństwa w gminie Zagórów, coraz to większe zapotrzebowanie na usługi opiekuńcze i częstsze pytania o umieszczenie w Domu Pomocy Społecznej itp. skłoniły pracowników Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej do stworzenia innowacji w obszarze usług opiekuńczych dla osób zależnych. Stworzono usługę pod nazwą Asystent Osoby Starszej. Osoby chore przewlekle, które wymagają wsparcia osoby trzeciej nie są to zawsze osoby, które nie radzą sobie we wszystkich czynnościach dnia codziennego. Są to często osoby, które przy wsparciu osoby trzeciej mogłyby wiele spraw bieżących załatwiać same, którym potrzebne jest wsparcie emocjonalne by nie czuć się samotnym, a przede

wszystkim zauważonym i ważnym. Asystent to osoba, która pozwala osobie zależnej decydować o sobie, asystuje ją w życiu codziennym w czynnościach, z którymi nie jest w stanie poradzić sobie sama.

II. Opis działań prowadzonych w projekcie

Pracownicy Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zagórowie, zrobili diagnozę środowiska, z której jasno wynikało, że coraz to większe jest zapotrzebowanie na wsparcie osób zależnych. W środowiskach zauważalna jest potrzeba usług po godzinach pracy opiekunek z MGOPS oraz w weekendy i święta. W wielu przypadkach, tak naprawdę osoby nie potrzebują opiekunki a Asystenta, czyli osoby, która asystowałaby, wspierała osoby zależne w pełnieniu ról społecznych, nie pozwoliłaby na pogłębienie wykluczenia społecznego, dawałaby wsparcie emocjonalne, pozwoliłaby osobie starszej, zależnej na decydowanie o sobie. Jak wiemy osoby starsze, zależne to nie tylko osoby, które potrzebują wsparcia we wszystkich czynnościach dnia codziennego. To również osoby, które częściowo sobie radzą i potrzebują po prostu obecności drugiej osoby, dzięki której mogłyby nadal uczestniczyć w życiu społecznym, bez problemu korzystać z świadczeń służby zdrowia (poprawa mobilności), nie czułyby się samotne, wiedziałyby, że zawsze mogą na kogoś liczyć, mają wsparcie emocjonalne. Asystent współdziałałaby z osobami pracującymi na rzecz osób starszych w celu podnoszenia jakości życia osób starszych/zależnych. Asystent pomagałaby również w organizowaniu czasu wolnego osoby starszej zależnej, i co najważniejsze byłby dostępny również w weekendy i święta. To wspólnie z podopiecznym ustalałaby swój harmonogram dnia po to, by osoby mogłyby na niego liczyć zawsze kiedy tego potrzebują. Osoby zależne czułyby się wtedy ważne, zauważone i miałyby świadomość że mogą same o sobie współdecydować.

1. Założenia dotyczące warunków zatrudnienia AOS

Ważnym aspektem innowacji jest dostosowanie czasu pracy Asystenta do potrzeb podopiecznych. Założono że Asystent Osoby Starszej będzie zatrudniony w systemie zadaniowego czasu pracy- 8h na dobę i przeciętnie 40h w pięciodniowym tygodniu pracy przy czym w razie potrzeby AOS może świadczyć również usługi w weekendy i święta. Asystent Osoby Starszej będzie dostępny dla osób starszych w godzinach od 6:00 do 22:00, będzie dostosowywał godziny pracy do potrzeb osoby zależnej. W razie potrzeby Asystent może pracować w ciągu dnia więcej, niż 8h lub mniej, jeśli potrzebny jest np. w weekendy i

święta. Asystent u jednej osoby może pracować nie więcej niż 2h dziennie, wyjątkiem są sytuacje np. wizyty lekarskie, które trwają dłużej. Co miesiąc Asystent podpisuje z pracodawcą porozumienie w sprawie ustalenia czasu niezbędnego do wykonywania powierzonych zadań, z których rozlicza się na podstawie miesięcznej karty pracy. Asystent przedkłada również sprawozdania częściowe lub końcowe. Asystent rozpoczynając pracę musi uzyskać zgodę osoby starszej na współpracę, następnie podpisać z nią kontrakt-indywidualny plan pracy ustalając w nim zakres obowiązków. Kontrakt może być przez cały czas modyfikowany.

2. Dokumenty niezbędne do zatrudnienia AOS

Pracownicy socjalni biorąc pod uwagę sugestie podopiecznych stworzyli dokumenty niezbędne do zatrudnienia osoby na stanowisku AOS oraz wymagania rekrutacyjne. Asystent Osoby Starszej nie mógł być zatrudniony na stanowisku Asystenta, ponieważ takiego stanowiska nie ma. Nie jest ono ujęte w Rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie wynagrodzenia pracowników samorządowych. Rozwiązano to w ten sposób, że na czas testowania innowacji Asystent będzie zatrudniony jako opiekun w ośrodku pomocy społecznej, będzie miał zmieniony zakres czynności i inne dokumenty rozliczeniowe. Dokumentami stworzonymi była: umowa o pracę na czas określony w systemie zadaniowego czasu pracy (zał. nr 1), informacja o warunkach zatrudnienia dla pracownika (zał. nr 2) zakres czynności (zał. nr 3), porozumienie w sprawie ustalenia czasu niezbędnego do wykonywania powierzonych zadań (zał. nr 4), miesięczna karta pracy na rzecz osoby starszej zależnej (zał. nr 5), rozliczenie zrealizowanych zadań w danym miesiącu (zał. nr 6), zgoda osoby starszej zależnej na współpracę z opiekunem w Ośrodku Pomocy Społecznej (Asystentem Osoby Starszej) (zał. nr 7.), kontrakt (indywidualny plan pracy z osoba starszą) (zał. nr 8), sprawozdanie z pracy okresowej/końcowej (zał. nr 9.).

3. Założenia dotyczące wyboru osoby na stanowisko AOS

Założono, że osoba która ma być zatrudniona na stanowisko Asystenta Osoby Starszej ma być osobą młodą z terenu gminy Zagórz. Z wykształceniem średnim, ukończonym kursem opiekuna osoby zależnej, prawem jazdy kat. B., własnym samochodem. Osoba ta ma być ambitna, empatyczna, dobrze zorganizowana, komunikatywna, asertywna, dyspozycyjna. Ważne jest to, by taka osoba potrafiła nawiązać

kontakt i współpracę z osobą starszą, zależną, by potrafiła „wnieść życie” i spowodować, że osoba którą się opiekuje czuła się ważna i miała możliwość wspólnie z nią decydować o wykonywanych zadaniach.

4. Założenia dotyczące wyboru osób mających skorzystać z usługi AOS

Następnie ustalono kto będzie mógł skorzystać z usługi Asystenta Osoby Starszej. W pierwszej kolejności ze wsparcia AOS skorzystać może osoba starsza, samotna o niskich dochodach, chora przewlekle, potrzebująca wsparcia osoby trzeciej i nie objęta pomocą opiekunki. Następnie osoby starsze posiadające rodzinę, która albo mieszka daleko i nie jest w stanie pomagać rodzicowi albo zamieszkuje wspólnie z osobą starszą, ale nie może zrezygnować z pracy by sprawować opiekę, gdyż jest ona jedynym źródłem dochodu. Osoby Starsze nie ponosiłyby odpłatności za usługę Asystenta Osoby Starszej. Wyjątkiem byłaby sytuacja, w której osoba zależna mogłaby otrzymać wsparcie ze strony rodziny ale rodzina uchyla się od pomocy, lub w sytuacji gdy osoba starsza posiada dochód znacznie przekraczający kryterium dochodowe w pomocy społecznej.

III. Opis testowania

1. Rekrutacja na stanowisko Asystenta Osoby Starszej

Rozpoczęto od rekrutacji osoby na stanowisko Asystenta Osoby Starszej. Rekrutację przeprowadzono przy współpracy z powiatowym Urzędem Pracy w Słupcy. Do PUP w Słupcy złożono zgłoszenie krajowej oferty pracy. Urząd wystawił dwóm osobą skierowanie do pracy. Następnie z tymi osobami przeprowadzono rozmowę rekrutacyjną, podczas której zadano następujące pytania:

1. Czy jest Pani dyspozycyjna w godzinach od 6:00 do 22:00? Czy jest Pani w stanie dojechać do podopiecznego/podopiecznej po jego/jej telefonie w tych godzinach.
2. W jaki sposób nawiąże Pani kontakt z podopiecznym/podopieczną. Proszę wyobrazić sobie, że właśnie ta Pani ma zostać Pani podopieczną i widzi się Pani z tą osobą po raz pierwszy.
3. W jaki sposób przekona Pani podopiecznego/podopieczną do opuszczenia domu i włączenia się w życie kulturalno-społeczne. Proszę o podanie przykładu.
4. Jakie zna Pani instytucje działające na rzecz osób starszych, z którymi mogłaby Pani nawiązać współpracę w celu lepszej opieki nad podopiecznym.
5. Czy uważa się Pani za osobę asertywną? W jaki sposób odmówi Pani pozostania u osoby starszej w sytuacji, gdy nie widzi Pani takiej potrzeby a podopieczny/podopieczna tego oczekuje?
6. Co zrobi Pani w sytuacji gdy podopieczny/podopieczna nie będzie reagował/a na pytania straci przytomność ale ma zachowany oddech, tętno?

Obydwie rekrutowane Panie posiadały odbyty kurs Opiekuna Osoby Zależnej, własny samochód, prawo jazdy kat. B oraz doświadczenie w pracy z osobami starszymi (odbyte staże). O przyjęciu do pracy zdecydowały odpowiedzi na powyższe pytania.

Osoba z rekrutowana na stanowisko Asystenta Osoby Starszej przeszła badania okresowe do pracy w tym psychologiczne i sanitarno-epidemiologiczne. Otrzymała zdolność do pracy na stanowisku Opiekuna w Ośrodku Pomocy Społecznej oraz do kierowania pojazdami kat. B. Asystent Osoby Starszej podjął zatrudnienie od 01.01.2018r. Został zatrudniony na umowę o pracę na czas określony w pełnym wymiarze w systemie zadaniowego czasu pracy w godzinach od 6:00 do 22:00. Swoje obowiązki mógł wykonywać również w weekendy i święta. Asystent otrzymał zakres czynności przedstawiony w załączniku nr 3.

Asystent co miesiąc podpisuje porozumienie w sprawie czasu niezbędnego do

realizacji powierzonych zadań. Powierzone zadania są zgodne z zakresem czynności oraz potrzebami osób starszych. Asystent z powierzonych zadań przedstawia pisemne rozliczenie oraz dodatkowo miesięczną kartę pracy. Podczas testowania innowacji Asystent był zatrudniony w MGOPS na stanowisku opiekuna w ośrodku pomocy społecznej. W pierwszych dniach pracy został wprowadzony przez pracownika socjalnego MGOPS w Zagórowie w środowiska 5 osób i uzyskał ich zgodę na współpracę. Następnie Asystent wspólnie z Osobą Starszą ustalił indywidualny plan pracy- kontrakt, w którym określił: sytuację rodzinną, mieszkaniową osoby zależnej, przyczyny trudnej sytuacji, w której znalazła się dana osoba oraz cel główny i cele szczegółowe współpracy.

2. Rekrutacja Osób Starszych/Zależnych

Przeprowadzono również rekrutacje osób, które zostaną objęte pomocą Asystenta Osoby Starszej. Pracownicy Socjalni pracujący w terenie informowali osoby, z którymi pracują, że jest możliwość skorzystania z nowej formy wsparcia. Pracownicy socjalni jednak nie zawsze są zorientowani w sytuacji wszystkich mieszkańców każdej miejscowości dlatego też Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej poprosił o pomoc sołtysów, radnych. Stworzono dla nich pismo oraz plakat z prośbą o rozpowszechnienie informacji wśród mieszkańców (załącznik nr 10, 11 i 12). Dane dotyczące wsparcia w formie Asystenta Osoby Starszej umieszczono również na stronie internetowej MGOPS Zagórow oraz w lokalnej prasie. Osoby Starsze często same dzwoniły i pytały, na jakich zasadach można korzystać ze wsparcia, jednak bardzo często osoby te posiadały dzieci, które są w stanie im pomagać lecz osoby zależne np. z tej pomocy nie chcą skorzystać tylko woleliby pomoc osoby obcej. Sołtysi również zrobili rozeznanie w mieszkańcach wsi i wskazali osoby najbardziej potrzebujące. W środowiskach osób starszych przeprowadzono na wstępie wizyty doprecyzowujące potrzeby. Osoby zależne na początku rozmów nie potrafiły określić swoich potrzeb. Nie brały pod uwagę nawet tych podstawowych jakimi np. jest kąpiel, zakupy czy po prostu to, że potrzebują kontaktu z osobą trzecią. Dopiero po naprowadzeniu przez pracownika podawały następujące potrzeby: rozmowa z osobą trzecią, dowieszenie i towarzyszenie podczas wizyt lekarskich, wykupowanie leków, robienie zakupów, przygotowywanie posiłków, dostarczanie wody, pomoc w utrzymaniu higieny osobistej- kąpiel, załatwianie potrzeb fizjologicznych, wizyty fryzjerskie, załatwianie spraw urzędowych, ćwiczenia rehabilitacyjne, organizacja czasu wolnego, dostarczanie opału,

palenie w piecu. Po przeprowadzonych wizytach pracownicy wstępnie wytypowali 5 osób, które kwalifikowałyby się do przyznania pomocy w formie Asystenta Osoby Starszej. Z wybranymi osobami przeprowadzono wywiady środowiskowe, podczas których ustalono potrzeby tych osób które w pewnym stopniu miałyby zaspokoić Asystent w zakresie swoich czynności. W momencie, kiedy wybrane Osoby Starsze miały wyrazić zgodę na pomoc Asystenta Osoby Starszej jedna Pani się wycofała twierdząc że nie stać jej na opłacenie usługi, choć przez cały czas miała wyjaśniane, że pomoc w formie Asystenta jest bezpłatna. Niestety, nie udało nam się jej przekonać choć w okresie testowania usługi pani ta musiała zostać objęta usługami opiekuńczymi, bo nie była w stanie sama funkcjonować i żałowała, że nie wyraziła zgody na Asystenta.

3. Ankieta wstępna w środowiskach Osób Starszych

Na początku pracy Asystenta Osoby Starszej przeprowadzono z osobami objętymi jego wsparciem ankietę (zał. nr 13). Z analizy przeprowadzonych ankiet można wysunąć następujące wnioski:

- osoby objęte pomocą bezpośrednią są w wieku od 61 lat do 90 lat, 1 osoba otrzymująca pomoc pośrednią jest w wieku 55 lat -60 lat.
- pomoc Asystenta otrzymują 4 kobiety i jeden mężczyzna, z czego wynika, że to kobiety są bardziej skłonne prosić o pomoc niż mężczyźni
- osoby zamieszkują w miejscowościach oddalonych o 12km,10km,6km, oraz 4 km od Zagórowa
- 4 osoby zamieszkują samotnie, a jedna wspólnie z synem
- 1 osoba ma dochody w przedziale 635zł-880zł, dochody 3 osób są w granicach od 881zł-1200zł, a jedna osoba dysponuje dochodami powyżej 1200zł
- osoby pytane o bezpieczeństwo w domu i środowisku odpowiadały, że raczej czują się bezpiecznie (3 osoby) i zdecydowanie czują się bezpiecznie (2 osoby)
- wszystkie osoby badane odpowiedziały, że wpływ na poprawę bezpieczeństwa miałyby częstsze odwiedziny osób trzecich w miejscu ich zamieszkania
- 3 osoby przyznają, że raczej czują się samotne, a 2 osoby że raczej nie
- dla wszystkich osób badanych ważne są relacje rodzinne niestety tylko jedna osoba spotyka się członkiem rodziny codziennie bo mieszka z synem, natomiast 2 osoby spotykają

się z członkami rodziny i ze znajomymi kilka razy w miesiącu, a 2 osoby natomiast tylko kilka razy w roku.

- za przeszkodę w utrzymywaniu kontaktów osoby starsze podają: 3 osoby chorobę/ niepełnosprawność, 3 osoby brak możliwości dojazdu, 3 osoby dużą odległość, 3 osoby wiek, a 1 osoba brak motywacji.

- wszystkie osoby badane podały, że mogą liczyć na wsparcie innych osób.

Poniższa tabela przedstawia w jakiej formie osoby mogą liczyć na pomoc oraz ile razy w tygodniu.

Forma pomocy	Liczba osób	Ilość razy w tygodniu
Pomoc w czynnościach dnia codziennego	3 2	2 2
Pomoc w czynnościach samoobsługowych	2 2 1	2 1 5
Pomoc w dotarciu i towarzyszeniu podczas wizyt lekarskich, załatwianiu spraw urzędowych	1 4	2 1
Pomoc w organizacji czasu wolnego	1 3 1	2 1 5
Dostarczanie posiłków i zakupów	1 4	1 2

Powyższe odpowiedzi być może wyglądają tak, a nie inaczej z racji tego, że w 3 środowiskach w których pracuje Asystent osoby mają również wsparcie w formie usług opiekuńczych.

- badani w ankiecie podają że problemami społecznymi, jakie je dotyczą są dla: 5 osób choroby, 3 osób niepełnosprawność oraz 3 osób samotność

- poniższa tabela przedstawia czynności, w których osoby badane potrzebują największego wsparcia:

Osoby badane największego wsparcia potrzebują w	Ilość osób
Czynnościach dnia codziennego	2
Czynnościach samoobsługowych	2
Dotarciu i towarzyszeniu podczas wizyt	5

lekarskich, załatwianiu spraw urzędowych	
Organizacji czasu wolnego	3
Dostarczaniu posiłków i zakupów	5

Największym utrudnieniem w dostępie do usług kulturalnych, edukacyjnych, turystycznych i rekreacyjnych dla osób starszych jest ich stan zdrowia (5 osób), odległość (3 osoby) oraz zły dojazd i brak towarzystwa, samotność (po 1 osobie).

4. Praca Asystenta Osoby Starszej w środowisku

W pierwszych dniach pracy Asystent został wprowadzony przez pracownika socjalnego Miejsko- Gminnego ośrodka Pomocy Społecznej w środowiska 5 osób starszych/zależnych i pracował z nimi przez okres 6 miesięcy (tyle trwało testowanie innowacji). Spośród wszystkich osób starszych trzy z nich były objęte również pomocą w formie usług opiekuńczych (1 osoba raz w tygodniu w środę po 2 godziny, 2 osoby 5 razy w tygodniu od poniedziałku do piątku po 2 godziny). Osoby mające usługi opiekuńcze najbardziej potrzebowały wsparcia ze strony Asystenta w weekendy lub po godzinach pracy opiekunek z MGOPS. Dwie osoby, które zostały objęte pomocą Asystenta, nigdy nie miały usług opiekuńczych, ani nie korzystały z pomocy tutejszego Ośrodka, zostały one zgłoszone do nas przez sołtysów wsi. Żadna osoba w fazie testowania innowacji nie ponosiła odpłatności za pomoc w formie usługi Asystenta Osoby Starszej. Asystent na początku pracy podpisał z każdą osobą kontrakt, w którym wspólnie z osobą starszą/zależną ustalił plan pracy z uwzględnieniem jej potrzeb.

Do najczęściej wykonywanych obowiązków przez Asystenta należało: dostarczanie opału do domów osób starszych, palenie w piecach węglowych, wysypywanie popiołu (w okresie zimy) a następnie wsparcie emocjonalne, poprawa mobilności: (wspólne robienie zakupów, dowożenie do lekarzy, towarzyszenie podczas wizyt lekarskich, nawiedzanie cmentarzy, odwiedzanie bliskich), koordynacja działań instytucji działających na rzecz osób starszych (ciągły kontakt z lekarzem rodzinnym i pielęgniarką środowiskową, pracownikiem socjalnym), wykupowanie leków, załatwianie spraw bieżących w tym: (urzędowych, opłacie rachunków, pobieraniu środków pieniężnych), pomoc w rehabilitacji, przygotowywanie posiłków, utrzymaniu w porządku pomieszczeń użytkowanych przez osobę zależną, Asystent z powierzonych zadań rozliczał się na miesięcznej karcie pracy.

Osoby starsze najbardziej były zadowolone z faktu, że stały się mobilne. Asystent Osoby Starszej zawoził w razie potrzeby podopiecznych do miasta na zakupy, do lekarzy,

na cmentarz, do znajomych. Niestety żadna z osób starszych nie zdecydowała się na uczestnictwo w wydarzeniach kulturalnych, ani zajęciach Uniwersytetu III Wieku. Asystent Osoby Starszej wiele razy był osobom potrzebny wyłącznie do zniwelowania samotności. Podopieczni chcieli by, spędzał z nimi czas wyłącznie na rozmowie, oglądaniu rodzinnych zdjęć, telewizji, by mieli z kim wypić kawę. Osoby zależne mogły sobie na to pozwolić ponieważ wiedziały że nie płacą za tą usługę. Opiekunka również w swoim zakresie może wykonywać te zadania jednak nie jest to robione ponieważ podopieczni w godzinach za które płacą chcą żeby były wykonane podstawowe zadania bo na inne ich nie stać choć są bardzo potrzebne.

Ważna rzecz, jaka została zaobserwowana to fakt, że w środowiskach w których pracował Asystent było też przez cały czas widać pracę wykonywaną przez opiekunki. Nie była ona zaprzeczona przez weekend i wykonywana na nowo. Wielokrotnie dużym problemem okazywało się dotarcie do jednej z podopiecznych, która mieszka w szczerym polu, gdzie nie ma żadnych sąsiadów i do jej posesji prowadzi polna droga. Co niektórzy z podopiecznych również zbyt mocno przywiązywali się do Asystenta i myśleli, że jest on tylko na ich wyłączność i mogą korzystać z jego usług zawsze, gdy tego chcą i zapominali, że są jeszcze inne osoby których potrzeby w tym czasie są ważniejsze.

Asystent bardzo dobrze sprawdził się w koordynacji działań służb na rzecz osób starszych. Wielokrotnie zgłaszał w MGOPS potrzeby osób starszych, został również upoważniony przez nie do odbioru świadczeń z pomocy społecznej. Dwukrotnie wzywał pogotowie, w jednej sytuacji gdy podopieczna pod nieobecność Asystenta się przewróciła, na ciele było widać otarcia, uszkodzony łuk brwiowy, w drugiej gdy została wezwana wieczorem przez podopieczną, która bardzo źle się czuła. Asystent również często sam był u lekarzy, by wypisali receptę na niezbędne podopiecznym leki. Asystent jedną z podopiecznych, która jest po udarze zawoził na codzienną rehabilitację, z której dzięki wsparciu osoba ta mogła skorzystać. Gdyby nie Asystent podopieczna nie mogłaby skorzystać z rehabilitacji, bo sama nie byłaby w stanie na nią dotrzeć, a na zabiegi prywatne w domu nie byłoby jej stać.

Asystent swoją pomocą objął rodzinę, w której bezpośrednio pomoc dotyczyła pani w wieku 89 lat a pośrednio jej syna. Syn jest w wieku produkcyjnym i bardzo zależy mu na pracy, by kiedyś po śmierci matki posiadał swój dochód, dlatego też do opieki nad matką wynajmuje prywatną opiekunkę. Nie stać go by opiekunka mogła opiekować się matką całe 8 godzin, dlatego też pracował na pół etatu. Dzięki wsparciu Asystenta syn podopiecznej mógł pracować na cały etat i zarobić więcej pieniędzy, a podopieczna nie pozostawała bez opieki.

Asystent również był w ciągłym kontakcie z dziećmi podopiecznych, które zamieszkują z dala od rodzica. Informował ich o stanie zdrowia, o potrzebach osoby zależnej.

Asystent w weekendy najbardziej potrzebny był np. w okresie zimy by móc napalić podopiecznym w piecach czego oni sami nie byli w stanie zrobić. Podopieczni nie czuli się samotnie, mogli liczyć że w weekendy lub święta ktoś ich odwiedzi chociażby na tą przysłowiową kawę. Asystent z podopiecznymi był w ciągłym kontakcie telefonicznym. Dzięki temu że posiadał telefon służbowy z comiesięcznym doładowaniem podopieczni mieli możliwość dzwonić do bliskich jeśli nie posiadali swojego telefonu a Asystent kontaktować się we wszystkich sprawach związanych z osobami zależnymi.

Asystent miał wypłacany ryczałt na jazdy lokalne oraz dodatkowo 170zł które również przeznaczał na zakup paliwa by mógł wozić osoby zależne w celu załatwiania swoich niezbędnych potrzeb. Asystent z wyjazdów sporządzał notatki służbowe.

Asystent Osoby Starszej na zakończenie testowania innowacji sporządził sprawozdanie cząstkowe z współpracy z osobą starszą/zależną. U każdej osoby zauważył wskazania do dalszej współpracy.

Poniżej fotografie przedstawiające niektóre prace Asystenta Osoby Starszej:

Poprawa mobilności

Droga do podopiecznej

Asystent wielokrotnie musiał pokonywać niedogodności podczas podróży do podopiecznych. Zdarzało się że Asystent musiał prosić o pomoc rolników, by wydostać się i dotrzeć z pomocą do osoby zależnej. Poniższe fotografie obrazują, jak trudno osobą starszym/ zależnym wydostać się z miejsca swojego zamieszkania, gdzie nie zawsze są dobre drogi i funkcjonuje komunikacja.

Źródło: opracowanie własne

Źródło: opracowanie własne

Wizyty lekarskie

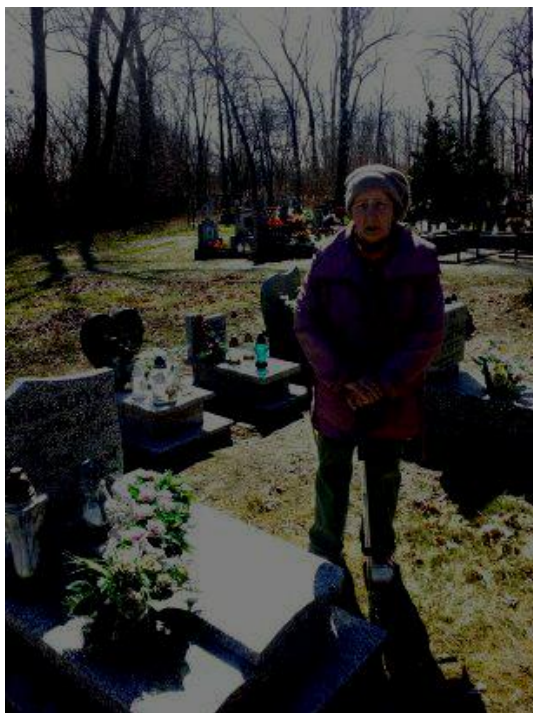
Asystent znacznie poprawił mobilność osób starszych, mogły one liczyć na pomoc w dotarciu do lekarza. Nie musiały rezygnować z wizyt popołudniowych, ani martwić się tym, w jaki sposób na nie dotrą. Fakt jest taki, że w naszych małych miejscowościach wiejskich słabo działa komunikacja. Nie ma jak często dotrzeć chociażby do lekarza rodzinnego, nie wspominając o specjalistach, którzy najczęściej są dostępni w miejscowościach oddalonych od miejsca zamieszkania o ok 30km.

Źródło: opracowanie własne

Nawiedzanie cmentarzy

Odwiedzanie nagrobków bliskich, którzy odeszli było możliwe dzięki Asystentowi. Dbał też on często o porządek.

Źródło: opracowanie własne

Wsparcie emocjonalne- rozmowa

Dla podopiecznych najważniejsza była obecność drugiej osoby, rozmowa, wsparcie emocjonalne. Sam fakt że mają na kogo liczyć.

Źródło: opracowanie własne

Dostarczanie opału, palenie w piecu, wynoszenie popiołu (w okresie zimy)

Często pomieszczenia naszych podopiecznych ogrzewane są jeszcze kuchniami polskimi, które wymagają w zimę ciągłego dokładania opału by było ciepło. Osoby Starsze często nie są w stanie dostarczyć opału do domu oraz wynieść popiołu.

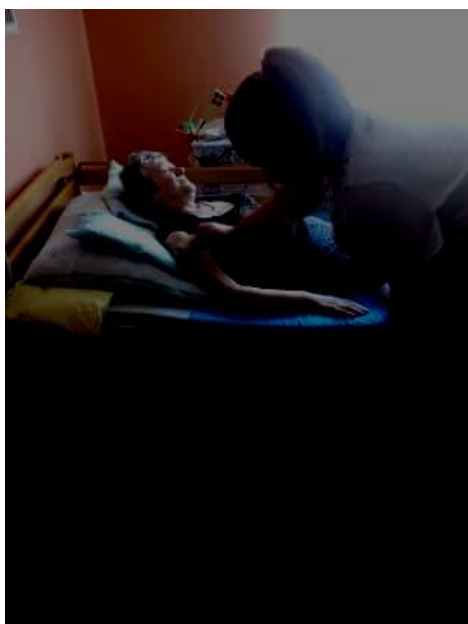

Źródło: opracowanie własne

Źródło: opracowanie własne

Rehabilitacja

Źródło: opracowanie własne

Źródło: opracowanie własne

Rehabilitacja jest niezbędna, by wrócić w większym stopniu do sprawności. Asystent często asystował podopiecznej w ćwiczeniach, dowoził ją również na rehabilitację do placówek.

5. Ankieta końcowa w Środowisku Osób Starszych

Asystent na koniec swojej pracy przeprowadził z podopiecznymi ankietę końcową (zał. nr 14). Analiza przeprowadzonych ankiet przedstawia się następująco:

Osoby objęte wsparciem Asystenta zapytane, czy dzięki wprowadzeniu usługi Asystenta Osoby Starszej czują się bardziej bezpieczne w miejscu swojego zamieszkania odpowiedziały: 3 osoby że raczej tak, natomiast 2 zdecydowanie tak.

Wszystkie osoby zależne udzieliły odpowiedzi, że zdecydowanie dzięki obecności Asystenta Osoby Starszej w mniejszym stopniu czują się samotne. Każda z osób mogła liczyć na wsparcie Asystenta kiedy był potrzebny.

Osoby zależne zapytane w jakiej formie mogły liczyć na wsparcie Asystenta i ile razy ono mogło być możliwe odpowiadały następująco:

Forma pomocy	Liczba osób	Ilość razy w tygodniu
Pomoc w czynnościach dnia codziennego	1	2
	1	3
	1	4
	2	5
Pomoc w czynnościach samoobsługowych	2	1
	1	3
	2	5
Pomoc w dotarciu i towarzyszeniu podczas wizyt lekarskich, załatwianiu spraw urzędowych	1	4
	4	1
Pomoc w organizacji czasu wolnego	1	2
	3	1
	2	5
Dostarczanie posiłków i zakupów	1	1
	1	3
	2	4
	1	5

Ważnym wsparciem dla wszystkich osób jest pomoc w dotarciu i towarzyszenie podczas wizyt lekarskich i w załatwianiu bieżących spraw.

Wszystkie osoby zależne podały w ankiecie, że są zadowolone z pracy Asystenta, nie mają do niej żadnych zastrzeżeń i chciałyby nadal otrzymywać wsparcie w formie tej usługi. Tylko

jedna osoba ankietowana podała, że jest w stanie poradzić sobie w życiu codziennym bez wsparcia Asystenta co kłóci się z tym, że wcześniej zaznaczyła odpowiedź że nadal chce otrzymywać wsparcie AOS.

Jedna osoba z ankietowanych 5 osób podała że dzięki wsparciu Asystenta nie czuje się mniej wykluczona społecznie. Nikt z badanych osób nie wymienił innej formy wsparcia, której by oczekiwał, a nie została ona zapewniona przez Asystenta.

Biorąc pod uwagę analizę ankiet końcowych stwierdzić można, że usługa Asystenta Osoby Starszej sprawdziła się i jest potrzebna w naszym społeczeństwie. Powinna znaleźć się ona w systemie pomocy osobą zależnym.

IV. Standardy usługi Asystent Osoby Starszej

1. Umowa

Asystent Osoby Starszej zatrudniany w Ośrodkach Pomocy Społecznej na umowę o pracę (załącznik nr 1) w pełnym wymiarze czasu pracy, w systemie zadaniowego czasu pracy - 8h na dobę i przeciętnie 40h w pięciodniowym tygodniu pracy przy czym w razie potrzeby AOS świadczy usługi w weekendy i święta. Pracuje w środowisku jednej osoby zależnej średnio 2 godziny dziennie, w razie potrzeb może pracować dłużej, gdy uzgodni to zresztą podopiecznych. Asystent ma wypłacany co miesięczny ryczałt na jazdy lokalne oraz dodatek specjalny w wysokości 200zł.

Z przyznanego dodatku- 170zł przeznacza na wyjazdy z podopiecznym np. do lekarza, w celu załatwiania spraw bieżących a 30zł na doładowanie służbowego telefonu z którego załatwia niezbędne sprawy związane z osobą podopiecznego np. umawianie wizyt lekarskich, kontakt z rodziną, koordynacja działań- lekarz, pielęgniarka środowiskowa, pracownik socjalny.

Asystent co miesiąc podpisuje z Kierownikiem OPS porozumienie w sprawie ustalenia czasu niezbędnego do wykonywania powierzonych zadań (załącznik nr 4). W porozumieniu tym zawarte są ogólne zadania wynikające z zakresu czynności na stanowisku oraz zadania do wykonania uzgodnione z podopiecznymi w ramach podpisywanego kontraktu- indywidualnego planu pracy. Z powierzonych zadań Asystent rozlicza się co miesiąc przedstawiając rozliczenie (załącznik nr 6) realizowanych czynności u danej osoby zależnej i ilości godzin jaką poświęcił na ich wykonanie. Asystent wypełnia również miesięczną kartę pracy na rzecz osoby zależnej (załącznik nr 5) w której przedstawia każdy dzień pracy, ilość godzin oraz wykonane zadania. Asystent z wyjazdów z podopiecznymi sporządza notatki służbowe.

2. Zakres czynności

Asystentowi powierzone zostają w pracy następujące obowiązki:

I. Obowiązki ogólne

1. Pracownik jest zobowiązany wykonywać pracę sumiennie i starannie oraz stosować się do poleceń przełożonych, które dotyczą pracy i nie są sprzeczne z przepisami prawa lub

umowę o pracę.

2. Przestrzegać czasu pracy ustalonego w zakładzie pracy.
3. Przestrzegać regulaminu pracy i ustalonego w zakładzie pracy porządku.
4. Przestrzegać przepisów oraz zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, a także przepisów przeciwpożarowych.
5. Dbać o dobro zakładu pracy, chronić jego mienie oraz zachować w tajemnicy informacje, których ujawnienie mogłoby narazić pracodawcę na szkodę.
6. Przestrzegać w zakładzie pracy zasad współżycia społecznego.

II. Obowiązki szczegółowe

1. Opracowanie i realizacja planu pracy z osobą starszą w konsultacji z pracownikiem socjalnymi
2. Dokonywanie okresowej oceny sytuacji osoby starszej, nie rzadziej niż co pół roku, i przekazanie tej oceny Kierownikowi Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zagórowie;
3. Pomoc w opiece higienicznej (mycie, kąpanie, czesanie itp.)
4. Zmiana bielizny osobistej, pościelowej, poślanie łóżka
5. Dbalność o czystość bielizny osobistej, pościelowej oraz odzieży podopiecznego
6. Pomoc przy załatwianiu potrzeb fizjologicznych
7. Utrzymywanie w czystości pomieszczeń użytkowanych przez osobę korzystającą z pomocy poprzez wykonywanie porządków bieżących
8. Wykonywanie zakupów artykułów spożywczych i innych produktów potrzebnych w gospodarstwie domowym
9. Przygotowanie posiłków z uwzględnieniem diety, w tym jednego posiłku gorącego
10. Dostarczanie opału z miejsca składowania i palenie w piecu (w miarę potrzeb)
11. Zamawianie wizyt lekarskich, kontakt z lekarzem w sprawach dotyczących zdrowia, towarzyszenie w trakcie wizyt lekarskich, realizacja recept
12. Koordynacja działań lekarza, pielęgniarki środowiskowej, pracownika socjalnego, opiekuna w ośrodku pomocy społecznej, rodziny oraz innych osób zaangażowanych w opiece nad osobą starszą
13. Załatwianie spraw bieżących według uzasadnionych potrzeb podopiecznego np. opłacanie należności za świadczone usługi opiekuńcze, należność za mieszkania, media, pomoc w załatwianiu spraw urzędowych itp.
14. Podtrzymywanie indywidualnych zainteresowań oraz pomoc w zaspokajaniu potrzeb duchowych (np. dostarczanie prasy, książek, czytanie, zawożenie na cmentarz, do

- kościół, organizowanie kontaktów sąsiedzkich, zachęcanie do uczestnictwa w Uniwersytecie III wieku, klubie seniora, podtrzymywanie kontaktów z otoczeniem i rodziną)
15. Poprawa mobilności osoby starszej (włączenie społeczne poprzez wspólne wyjazdy do miasta na zakupy, do lekarza, na cmentarz do rodziny w celu załatwiania spraw bieżących)
  16. Wsparcie emocjonalne (wspólna organizacja i spędzanie czasu wolnego, rozmowa)
  17. Pomoc wytchnieniowa (wsparcie opiekunów osób zależnych- zastąpienie członka rodziny sprawującego piekę nad osobą zależną by mógł załatwić np. sprawy bieżące)
  18. Powiadomienie Kierownika Ośrodka o ewentualnych potrzebach osoby pozostającej pod opieką
  19. Bieżąca aktualizacja wiedzy, zaznajamianie się z obowiązującymi przepisami prawa dotyczącymi czynności wykonywanych na stanowisku pracy
  20. Wykonywanie innych poleceń służbowych zleconych przez Kierownika Ośrodka.

Przy wykonywaniu zadań pracownik jest zobowiązany:

1. Kierować się zasadami etyki zawodowej.
2. Kierować się zasadą dobra osób i rodzin, którym służy poszanowania ich godności i prawa tych osób do samostanowienia.
3. Przeciwdziałać praktykom niehumanitarnym i dyskryminującym osobę, rodzinę lub grupę.
4. Udzielać osobom zgłaszającym się pełnej informacji o przysługującym im świadczeniach i dostępnych formach pomocy.
5. Zachować w tajemnicy informacje uzyskane w toku czynności zawodowych, a także po ustaniu zatrudnienia, chyba że działa to przeciwko dobru osoby lub rodziny.
6. Podnosić swoje kwalifikacje zawodowe poprzez udział w szkoleniach i samokształcenia.

Najważniejszymi są te które wyróżniają Asystenta od Opiekuna w ośrodku pomocy społecznej. Są nimi obowiązki szczegółowe nr : 1,2,12,13,14,15,16,17. Główna rola Asystenta polega na poprawie mobilności osób zależnych, na pobudzaniu ich do samodzielnego działania- czynny udział w załatwianiu spraw bieżących, uczestnictwie w życiu społecznym przy asyście Asystenta oraz na koordynacji działań osób i instytucji zaangażowanych w pomoc na rzecz osób

starszych. Ważne w roli Asystenta jest wsparcie emocjonalne osób zależnych oraz pomoc wychnieniowa dla opiekunów zajmujących się przez większość godzin podopiecznym.

3. Dokumenty podpisywane z podopiecznym

Asystent, aby rozpocząć pracę z osobą zależną musi uzyskać jej zgodę na współpracę (załącznik nr 7). Następnie podpisuje wspólnie z osobą zależną kontrakt-indywidualny plan pracy, (załącznik nr 8) w którym opisuje sytuację rodzinną, mieszkaniową oraz przyczyny trudnej sytuacji, w której znajduje się osoba. Ustalają wspólne cel główny i szczegółowy współpracy- zadania, które Asystent ma do wykonania w danym środowisku. Kontrakt w trakcie współpracy może być zmieniany w ramach zgłaszanych potrzeb przez podopiecznego.

Asystent sporządza również sprawozdanie okresowe i końcowe z pracy z podopiecznym. W sprawozdaniu okresowym ocenia, czy pomoc nadal jest potrzebna, w sprawozdaniu końcowym ocenia pracę z podopiecznym i podaje powód jej zakończenia.

V. Podsumowanie projektu

Analizując przebieg półrocznego testowania Usługi Asystenta Osoby Starszej stwierdzić można, że jest ona bardzo potrzebna w systemie wsparcia dla osób zależnych. Osoby objęte tą usługą które korzystały już z usług opiekuńczych po testowaniu innowacji doszły do wniosku, że mając wsparcie ze strony Asystenta Osoby Starszej byłyby w stanie funkcjonować w życiu społecznym i być w mniejszym stopniu wykluczonymi.

1. Różnice między Asystentem Osoby Starszej a Opiekunem w Ośrodku Pomocy Społecznej

L.p.	Asystent Osoby Starszej	Opiekun w Ośrodku Pomocy Społecznej
1.	Zatrudniony na umowę o pracę w systemie zadaniowego czasu pracy	Zatrudniony na umowę o pracę
2.	Możliwość wykonywania pracy w godzinach od 6:00 do 22:00 oraz w weekendy i święta	Praca w godzinach pracy Ośrodka
3.	Obejmuje wsparciem osoby które potrzebują pomocy osoby trzeciej i przy jej wsparciu są w stanie samodzielnie funkcjonować i uczestniczyć w życiu społecznym	Obejmuje wsparciem osoby które potrzebują pomocy osoby trzeciej. Usługi wykonywane są w miejscu zamieszkania osoby zależnej. Osoby zależne są w stanie funkcjonować w miejscu zamieszkania ale pomimo wsparcia nie są w stanie uczestniczyć czynnie w życiu społecznym
4	Osoba objęta usługą AOS nie ponosi odpłatności	Osoba objęta usługami opiekuńczymi ponosi odpłatność zgodnie z zarządzeniem Rady Miejskiej
5.	Podpisuje z osobą zależną kontrakt w którym ustala zakres czynności do wykonania (osoba zależna ma prawo do samostanowienia) oraz dokonuje okresowej oceny sytuacji osoby zależnej	Nie podpisuje kontraktu, skupia się na zaspokojeniu podstawowych potrzeb. Nie jest w stanie dostosowywać elastycznie godzin do potrzeb podopiecznej
6.	Zakres czynności- dodatkowe obowiązki szczegółowe których nie ma opiekun: poprawa mobilności osoby zależnej, towarzyszenie w załatwianiu spraw bieżących, wizytach lekarskich, organizacja i wspólne spędzanie z osobą zależną czas wolny, koordynacja działań instytucji i osób działających na rzecz osób zależnych, podtrzymywanie indywidualnych zainteresowań oraz	Zakres czynności- obowiązki szczegółowe które najczęściej wykonywane są przez opiekunki to przede wszystkim utrzymanie w porządku pomieszczeń użytkowanych przez podopiecznego, dbanie o higienę osobistą podopiecznego, pomoc w załatwianiu potrzeb fizjologicznych, przygotowywanie posiłków oraz karmienie, załatwianie pilnych spraw bieżących, opieka w trakcie wizyt lekarskich, w okresie zimy dostarczanie opału

	<p>pomoc w zaspokajaniu potrzeb duchowych, wsparcie emocjonalne, pomoc wychnieniowa</p> <p>Asystent wykonuje swoje obowiązki z czynnym udziałem podopiecznego, mobilizując go do działania, asystując w czynnościach poza miejscem zamieszkania. Asystent jest uzupełnieniem opiekunek. Wykonuje dodatkowo te zadania których nie są w stanie wypełnić opiekunki.</p>	<p>Opiekunka obowiązki wykonuje najczęściej w miejscu zamieszkania podopiecznego bez jego czynnego udziału. Opiekunki mają szeroki zakres swoich obowiązków i nie są w stanie ich wszystkich wypełniać w godzinach w których pracują w środowisku. Podopieczni chcą aby w godzinach za które płaca mieli zapełnione podstawowe potrzeby. Nie decydują się wtedy na wsparcie emocjonalne, organizację czasu wolnego itp.</p>
7.	Wyplacany ryczałt + dodatek specjalny (w wys. 170zł miesięcznie) na wyjazdy z podopiecznymi	Wyplacany ryczałt
8.	Telefon służbowy + dodatek specjalny na doładowanie telefonu (w wys. 30zł miesięcznie)	Brak telefonu służbowego
9.	Osoba mobilna z własnym samochodem, która poprawia mobilność podopiecznych (podopieczni zgadzają się na przejazdy z Asystentem). Podopieczni w asyście Asystenta sami uczestniczą w życiu społecznym i załatwiają np. sprawy bieżące.	Opiekunki nie poprawiają mobilności podopiecznych gdyż jest to w większości przypadków nie możliwe. Opiekunki same wykonują czynności poza miejscem zamieszkania np. zakupy, załatwianie spraw bieżących.

2. Analiza SWOT

L.p.	Mocne Strony	Słabe Strony
1.	Umowa w systemie zadaniowego czasu pracy w godzinach od 6:00 do 22:00, dostosowanie godzin do potrzeb podopiecznych, pracownik podlega nadzorowi przez osobę upoważnioną, pracownikowi przysługuje szereg uprawnień np. płatny urlop wypoczynkowy, wyplacany ryczałt na jazdy lokalne. W razie urlopu Asystent może być zastąpiony przez inną Opiekunkę (która pomoże osobie zależnej w godzinach swojej pracy)	Za przepracowane weekendy i święta pracownik odbiera dni wolne w tygodniu- w te dni osoba zależna nie może liczyć na wsparcie AOS
2.	Umowa zlecenie- pracownik ma do wykonania dane zlecenie, jest dostępny dla podopiecznych w godzinach w których go potrzebują. Przy umowie zlecenie należało by podpisać umowę z osoba na zastępstwo.	Pracownik nie podlega nadzorowi przez pracodawcę, przedstawia tylko ewidencję czasu pracy (nie podpisuje z osobą zależną kontraktu, nie prowadzi miesięcznych kart

		pracy itp.), nie przysługuje pracownikowi urlop płatny
3.	Asystent udziela wsparcia emocjonalnego, duchowego, organizuje czas wolny, asystuje w czynnościach dnia codziennego, pracuje nad niepogłębieniem się wykluczenia społecznego, motywuje do działania, do pracy nad sobą, poprawia mobilność osoby zależnej	
4.	Asystent podpisuje z osobą zależną kontrakt w którym wraz z nią ustala plan działania. Osoba zależna ma prawo do samo decydowania o sobie.	Asystent musi być osobą asertywną i nie pozwolić na to, by jedna osoba zależna zabierała mu cały czas gdy jest on bardziej potrzebny w tym momencie w innym środowisku
5.	Pomoc w formie Asystenta jest bezpłatna-podopieczni nie ponoszą odpłatności za usługę.	
6.	Asystent to usługa, która przydzielana zostaje przed usługami opiekuńczymi. Osobom które, zdolne są jeszcze do czynnego udziału w życiu społecznym przy wsparciu osoby trzeciej	
7.	Asystent uzupełnia pracę opiekuna w ośrodku pomocy społecznej.	

3. Dostępność i łatwość korzystania z usługi

W sytuacji, gdy zostanie utworzony zawód Asystent Osoby Starszej przez Ministerstwo Rodziny Pracy i Polityki Społecznej i możliwe będzie zatrudnienie osoby na tym stanowisku w Ośrodkach Pomocy Społecznej innowacyjna usługa Asystenta Osoby Starszej trafi do większej liczby odbiorców. Osoby zależne po zakończeniu testowania innowacji nadal pytają, czy jest możliwość skorzystania z takiej formy wsparcia. Ważne jest również to, że usługa ta jest łatwo dostępna, mogą z niej skorzystać osoby, których naprawdę nie stać na wynajęcie prywatnej osoby do pomocy (ustalone kryteria, weryfikowane przez pracowników socjalnych). Jest to usługa, bezpłatna co też wpływa na łatwość korzystania.

4. Możliwość kontynuacji oraz rozwoju innowacji

Po zakończeniu testowania innowacji zależy nam, aby zostało utworzone stanowisko Asystent Osoby Starszej. W momencie, gdy stanowisko to będzie istniało, możliwe zostanie przetestowanie innowacji w większej liczbie Ośrodków Pomocy Społecznej (Ministerstwo Rodziny Pracy i Polityki Społecznej może przeznaczyć np. jakąś pulę środków na projekt z którego będą mogły skorzystać OPS by sprawdzić, czy na większą skalę innowacja ta się sprawdzi i będzie niezbędna do wprowadzenia w systemie wsparcia osób zależnych). W chwili testowania przez inne Ośrodki usługa ta może być cały czas udoskonalana poprzez uwagi zgłaszane przez OPS.

5. Szanse i zagrożenia projektu

- **model biznesowy** usługa Asystenta Osoby Starszej będzie funkcjonować na rynku biznesowym wyłącznie w sytuacji, gdy zostanie utworzony zawód Asystent Osoby Starszej, który pozwoli na zatrudnienie osoby na tym stanowisku w Ośrodkach Pomocy Społecznej. Dla OPS ważne jest również dofinansowanie utworzenia nowego stanowiska tak, jak funkcjonuje to w przypadku Asystenta Rodziny. Ośrodki nie zawsze stać na zatrudnienie nowych osób, muszą one również otrzymać na to zgodę władarzy gmin co nie zawsze jest łatwe. Obecnie osoby, które były objęte wsparciem Asystenta korzystają z usług społecznych (osoba zatrudniona na umowę zlecenie) jednakże nie mogą one liczyć już na poprawę mobilności (brak ryczałtu i dodatku), większe wsparcie emocjonalne, czy korzystanie z pomocy tak długo jak jest ona potrzebna (osoby zależne mają określoną liczbę godzin usług i dni, w których z nich korzystają oraz ponoszą za 1h usług maksymalnie 5zł. Wydawałoby się, że to niewiele ale dla osób samotnych, które same muszą się utrzymać jest to jednak odczuwalny wydatek). Osoba zatrudniona na umowę zlecenie nie może wykonywać zakresu czynności stworzonego dla Asystenta Osoby Starszej.

- **trwałość innowacji** - w dniu 9 lipca uczestniczyliśmy w posiedzeniu Komisji Rodziny i Polityki Społecznej Sejmiku Województwa Wielkopolskiego. Na której przedstawiliśmy główne założenia naszej innowacji społecznej -Asystent Osoby Starszej. Komisja była zainteresowana prezentowaną innowacją, wyraziła zdanie, że zauważa potrzebę takiego zawodu i zadeklarowała wsparcie w jego utworzeniu (przedstawienie innowacji społecznej na konwencji marszałków. Kolejnym krokiem, jaki podjęliśmy było przygotowanie wniosku o wprowadzenie nowego zawodu Asystenta Osoby Starszej (załącznik nr 15 i 16) oraz przesłanie go do Ministerstwa Rodziny

Zakończenie

Podsumowując całe pół roku testowania innowacji stwierdzić można, że pomysł na Asystenta Osoby Starszej sprawdził się w naszej gminie w stu procentach. Potrzeba wsparcia osób zależnych zauważona na początku została zaspokojona. Osoby potrzebujące przekonały się do takiej formy wsparcia i po zakończeniu testowania nadal pytają o możliwości z niej skorzystania. Szkoda, że testowanie ze wsparciem finansowym możliwe było tylko przez sześć miesięcy. Potrzeba wprowadzenia Asystenta Osoby Starszej z dofinansowaniem z Ministerstwa Rodziny Pracy i Polityki Społecznej w Ośrodkach Pomocy Społecznej jest wskazana. Inaczej niestety, ta innowacja społeczna nie ma możliwości trwałości i rozwoju. Utworzenie zawodu Asystenta Osoby Starszej oraz stanowiska pracy wesprze seniorów w prowadzeniu w dalszym ciągu samodzielnego, niezależnego i satysfakcjonującego życia, wpłynie na ich dalszy rozwój i zahamowanie wykluczenia społecznego.

Załączniki

UMOWA O PRACĘ NA CZAS OKREŚLONY

Zawarta w dniu *****

między **Miejsko-Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Zagórowie** reprezentowanym przez **Kierownika Karola Błaszczaka**, zwanym dalej Pracodawcą a ***** zam. ***** , 62-410 Zagórow, zwanym dalej Pracownikiem, o następującej treści:

§1

Pracodawca zatrudnia pracownika na **czas określony od ***** do *****.**

§2

1. Strony ustalają następujące warunki zatrudnienia:
  - 1) rodzaj umówionej pracy: **opiekun w ośrodku pomocy społecznej (Asystent Osoby Starszej)**
  - 2) miejsce wykonywania pracy: **Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zagórowie**
  - 3) wymiar czasu pracy: **pełny etat w systemie zadaniowego czasu pracy**
  - 4) składniki wynagrodzenia:
    - wynagrodzenie zasadnicze wg kat. VII tj 2100,00 zł brutto/ słownie: dwa tysiące sto złotych
    - 00/100 gr. / na podstawie Regulaminu wynagradzania pracowników MGOPS w Zagórowie
    - wprowadzonego Zarządzeniem nr 7/2015 z dnia 16.12.2015 r. /
    - (składniki wynagrodzenia i ich wysokość oraz podstawa prawna ich ustalenia)*
2. Termin rozpoczęcia pracy : **01.01.2018 r..**

nie dotyczy
3. Przyczyny uzasadniające zawarcie umowy: .....

(informacja, o której mowa w art. 29 1 Kodeksu pracy, o obiektywnych przyczynach uzasadniających zawarcie umowy o pracę na czas określony)

§3

Umowę sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, po jednym dla każdej ze stron.

.....
(data i podpis pracownika)

.....
(Podpis pracodawcy lub osoby reprezentującej pracodawcę albo osoby upoważnionej do składania oświadczeń w imieniu pracodawcy)

.....
(pieczęć nagłówkowa pracodawcy)

INFORMACJA O WARUNKACH ZATRUDNIENIA DLA PRACOWNIKA

Pani

.....
**opiekun w ośrodku pomocy społecznej
(Asystent Osoby Starszej)
MGOPS w Zagórowie**

Na podstawie art. 29 § 3 Kodeksu pracy informuję że:

1. Obowiązują Panią następujące normy czasu pracy:
  - dobową normą czasu pracy wynosi 8 godzin,
  - a norma tygodniowa – przeciętnie 40 godzin w przeciętnie pięciodniowym tygodniu pracy w przyjętym okresie rozliczeniowym
2. Wynagrodzenie za pracę za bieżący miesiąc wypłacane jest raz w miesiącu na konto osobiste do 30 dnia miesiąca.
3. Wymiar przysługującego Pani urlopu wypoczynkowego (10 dni w roku kalendarzowym): art.154 § 2 Kodeksu pracy
4. Pora nocna obejmuje kolejnych 8 godzin, pomiędzy godziną 22.00 a 6.00.
5. Przybycie do pracy potwierdza Pani poprzez złożenie podpisu na liście obecności.
6. O z góry wiadomej lub możliwej do przewidzenia przyczynie nieobecności w pracy uprzedza Pani Pracodawcę, a w pozostałych przypadkach jest Pani zobowiązana zawiadomić przełożonego o przyczynie swojej nieobecności i przewidywanym czasie jej trwania, nie później niż w drugim dniu nieobecności w pracy, o ile niedotrzymanie powyższego terminu nie jest uzasadnione szczególnymi okolicznościami, przy czym zawiadomienie może być dokonane osobiście lub przez inną osobę, telefonicznie lub za pośrednictwem innego środka łączności albo drogą pocztową.
7. Okres wypowiedzenia zawartej z Panią umowy o pracę na czas określony zależy od zakładowego stażu pracy i obejmuje:
  - 2 tygodnie, jeżeli pracownik był zatrudniony krócej niż 6 miesięcy
  - 1 miesiąc, jeżeli pracownik był zatrudniony co najmniej 6 miesięcy
  - 3 miesiące, jeżeli pracownik był zatrudniony co najmniej 3 lata
8. Jest Pani objęta regulaminem wynagradzania pracowników Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zagórowie wprowadzonym Zarządzeniem nr 7/2015 Kierownika MGOPS z dnia 16.12.2015r.

Informację otrzymałam:

.....
(podpis pracownika)

.....
(pieczęć i podpis pracodawcy)

.....
(pieczęć pracodawcy)

Pani

.....
**Opiekun w Ośrodku Pomocy Społecznej
Asystent Osoby Starszej
MGOPS w Zagórowie**

ZAKRES CZYNNOŚCI

a) Obowiązki ogólne

1. Pracownik jest zobowiązany wykonywać pracę sumiennie i starannie oraz stosować się do poleceń przełożonych, które dotyczą pracy i nie są sprzeczne z przepisami prawa lub umowę o pracę.
2. Przestrzegać czasu pracy ustalonego w zakładzie pracy.
3. Przestrzegać regulaminu pracy i ustalonego w zakładzie pracy porządku.
4. Przestrzegać przepisów oraz zasad bezpieczeństwa i higieny pracy a także przepisów przeciwpożarowych.
5. Dbać o dobro zakładu pracy, chronić jego mienie oraz zachować w tajemnicy informacje, których ujawnienie mogłoby narazić pracodawcę na szkodę.
6. Przestrzegać w zakładzie pracy zasad współżycia społecznego.

III. Obowiązki szczegółowe

1. Opracowanie i realizacja planu pracy z osobą starszą w konsultacji z pracownikiem socjalnymi
2. Dokonywanie okresowej oceny sytuacji osoby starszej, nie rzadziej niż co pół roku, i przekazanie tej oceny Kierownikowi Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zagórowie;
3. Pomoc w opiece higienicznej (mycie, kąpanie, czesanie itp.)
4. Zmiana bielizny osobistej, pościelowej, poślanie łóżka
5. Dbałość o czystość bielizny osobistej, pościelowej oraz odzieży podopiecznego
6. Pomoc przy załatwianiu potrzeb fizjologicznych
7. Utrzymywanie w czystości pomieszczeń użytkowanych przez osobę korzystającą z pomocy poprzez wykonywanie porządków bieżących
8. Wykonywanie zakupów artykułów spożywczych i innych produktów potrzebnych w gospodarstwie domowym
9. Przygotowanie posiłków z uwzględnieniem diety, w tym jednego posiłku gorącego
10. Dostarczanie opału z miejsca składowania i palenie w piecu (w miarę potrzeb)
11. Zamawianie wizyt lekarskich, kontakt z lekarzem w sprawach dotyczących zdrowia, towarzyszenie w trakcie wizyt lekarskich, realizacja recept
12. Koordynacja działań lekarza, pielęgniarki środowiskowej, pracownika socjalnego, opiekuna w ośrodku pomocy społecznej, rodziny oraz innych osób zaangażowanych w opiece nad osobą starszą
13. Załatwianie spraw bieżących według uzasadnionych potrzeb podopiecznego np. opłacanie należności za świadczone usługi opiekuńcze, należność za mieszkania, media, pomoc w załatwianiu spraw urzędowych itp.

14. Podtrzymywanie indywidualnych zainteresowań oraz pomoc w zaspokajaniu potrzeb duchowych (np. dostarczanie prasy, książek, czytanie, zawożenie na cmentarz, do kościoła, organizowanie kontaktów sąsiedzkich, zachęcanie do uczestnictwa w Uniwersytecie III wieku, klubie seniora, podtrzymywanie kontaktów z otoczeniem i rodziną)
15. Poprawa mobilności osoby starszej (włączenie społeczne poprzez wspólne wyjazdy do miasta na zakupy, do lekarza, na cmentarz do rodziny w celu załatwiania spraw bieżących)
16. Wsparcie emocjonalne (wspólna organizacja i spędzanie czasu wolnego, rozmowa)
17. Pomoc wytnieniowa (wsparcie opiekunów osób zależnych- zastąpienie członka rodziny sprawującego piekę nad osobą zależną by mógł załatwić np. sprawy bieżące)
18. Powiadomienie Kierownika Ośrodka o ewentualnych potrzebach osoby pozostającej pod opieką
19. Bieżąca aktualizacja wiedzy, zaznajamianie się z obowiązującymi przepisami prawa dotyczącymi czynności wykonywanych na stanowisku pracy
20. Wykonywanie innych poleceń służbowych zleconych przez Kierownika Ośrodka.

Przy wykonywaniu zadań pracownik jest zobowiązany:

1. Kierować się zasadami etyki zawodowej.
2. Kierować się zasadą dobra osób i rodzin, którym służy poszanowania ich godności i prawa tych osób do samostanowienia.
3. Przeciwdziałać praktykom niehumanitarnym i dyskryminującym osobę, rodzinę lub grupę.
4. Udzielać osobom zgłaszającym się pełnej informacji o przysługującym im świadczeniach i dostępnych formach pomocy.
5. Zachować w tajemnicy informacje uzyskane w toku czynności zawodowych, a także po ustaniu zatrudnienia, chyba że działa to przeciwko dobru osoby lub rodziny.
6. Podnosić swoje kwalifikacje zawodowe poprzez udział w szkoleniach i samokształcenia.

Przyjmuję do wiadomości i przestrzegania

Kierownik

.....

.....

Załącznik nr 4

POROZUMIENIE W SPRAWIE USTALENIA CZASU NIEZBĘDNEGO DO WYKONYWANIA POWIERZONYCH ZADAŃ

Zawarte w dniu *****r.. pomiędzy pracownikiem ***** zatrudnioną na stanowisku Opiekuna w Ośrodku Pomocy Społecznej (Asystenta Osoby Starszej),
a pracodawcą Miejsko- Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Zagórowie, reprezentowanym przez Karola Błaszczaka- kierownika MGOPS.

§1

Strony zgodnie oświadczają, że czas niezbędny do realizacji zadań określonych w niniejszym porozumieniu powierzone w dniu *****r. wynosi 8 godzin na dobę i przeciętnie 40 godzin w przeciętnym tygodniu pracy.

§2

Porozumienie nie może określać zadań poza zakresem czynności stanowiska pracy Asystenta Osoby Starszej, a będzie stanowiło jedynie doprecyzowanie ogólnych sformułowań.

§3

Ustalona liczba środowisk- ** rodzin.

§4

Strony ustalają następujące zadania do realizacji wykonania zadań w miesiącu *****.

Zadania ogólne wynikające z karty zadań stanowiska pracy	Zadania do wykonania
Realizacja planu pracy z osobą starszą w konsultacji z pracownikiem socjalnym	rzetelne wywiązywanie się z ustaleń zawartych w IPP oraz jego ciągła aktualizacja w razie zgłaszanych potrzeb przez OS
Pomoc w opiece higienicznej	Np.: mycie, kąpanie, czesanie, zmiana bielizny osobistej, pościelowej, organizacja kąpieli, pielęgnacja skóry, paznokci, wizyty fryzjerskie

Utrzymywanie w czystości pomieszczeń użytkowanych przez osobę korzystającą z pomocy	Wykonywanie porządków bieżących
Wykonywanie zakupów artykułów spożywczych i innych produktów potrzebnych w gospodarstwie domowym	Robienie zakupów z listy stworzonej przez Osobę Starszą lub wspólnie z nią uwzględniając odpowiednią dietę dla osoby starszej
Przygotowanie posiłków z uwzględnieniem diety, w tym jednego posiłku gorącego oraz pomoc w spożywaniu posiłków	Gotowanie jednego ciepłego posiłku uwzględniając dietę,

Załącznik nr. 5

MIESIĘCZNA KARTA PRACY NA RZECZ OSOBY STARSZEJ ZALEŻNEJ

Miesiąc.....

Rok.....

Imię i Nazwisko Osoby Starszej Zależnej.....

Data	Opis działania	Czas pracy od-do	Podpis podopiecznego

Podsumowanie czasu pracy na rzecz Osoby Starszej			

.....

(data i podpis)

Załącznik nr 6

ROZLICZENIE REALIZOWANYCH ZADAŃ
W MIESIĄCU.....

Dane Osoby Starszej	Zadania	Czas trwania

.....
(data i podpis pracownika)

**Oświadczam, że zadania zaplanowane w miesiącu.....dla
Opiekuna w Ośrodku Pomocy Społecznej (Asystenta Osoby
Starszej) .....zostały zrealizowane.**

.....
(data i podpis pracodawcy)

Załącznik nr 7

**ZGODA OSOBY STARSZEJ ZALEŻNEJ NA WSPÓŁPRACĘ
Z OPIEKUNEM W OŚRODKU POMOCY SPOŁECZNEJ
(ASYSTENTEM OSOBY STARSZEJ)**

Ja niżej
podpisana/ny.....
legitymująca/y się dowodem osobistym
nr.....
zam.....

.....
Wyrażam / Nie wyrażam zgody na współpracę z Opiekunem w Ośrodku Pomocy
Społecznej (**Asystentem Osoby Starszej**)

Panią.....

.....
od
dnia.....

.....

.....
Podpis Osoby Starszej

.....
**Podpis Opiekuna w Ośrodku Pomocy Społecznej
Asystenta Osoby Starszej**

.....
Podpis Pracownika Socjalnego

.....
(data zawarcia kontraktu)

KONTRAKT
INDYWIDUALNY PLAN PRACY Z OSOBĄ STARSZĄ ZALEŻNĄ

Imię i Nazwisko Osoby

Starszej.....

Adres zamieszkania:.....

Opiekun w Ośrodku Pomocy Społecznej (Asystent Osoby Starszej)

.....

Plan pracy na okres od dnia.....**do dnia**.....

Diagnoza sytuacji osoby starszej

1. Sytuacja rodzinna:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

2. Sytuacja mieszkaniowa:

.....

3. Sytuacja ekonomiczna:

.....
.....
.....
.....
.....
.....

4. Przyczyny trudnej sytuacji osoby starszej

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Cele współpracy z Osobą Starszą Zależną

Cel główny:

.....
.....

Cele szczegółowe:

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....
5. ....
6. ....
7. ....
8. ....
9. ....

Podpis Osoby Starszej:

.....

Podpis Opiekuna w Ośrodku Pomocy
Społecznej (Asystenta Osoby Starszej)

.....

Załącznik nr 9

SPRAWOZDANIE Z PRACY OPIEKUNA W OŚRODKU POMOCY SPOŁECZNEJ

(ASYSTENTA OSOBY STARSZEJ)

Z OSOBĄ STARSZĄ ZALEŻNĄ

.....

(imię i nazwisko)

ZA OKRES OD.....DO.....

OPIS SYTUACJI OSOBY STARSZEJ

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

OPIS WSPÓŁPRACY

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

WSKAZANIA DO DALSZEJ PRACY

.....
.....
.....
.....
.....

.....
(Data i Podpis)

SPRAWOZDANIE KOŃCOWE
Z PRACY OPIEKUNA OSOBY STARSZEJ
(ASYSTENTA OSOBY STARSZEJ)
Z OSOBĄ ZALEŻNĄ:

ZA OKRES:

OPIS SYTUACJI OSOBY ZALEŻNEJ

.....
.....
.....

CELE WSPÓŁPRACY

.....
.....
.....

OCENA EFEKTÓW WSPÓŁPRACY

.....
.....
.....

UZASADNIENIE ZAKOŃCZENIA WSPÓŁPRACY

.....
.....
.....

.....
(data sporządzenia)

.....
(data i czytelny podpis asystenta osoby starszej)

.....
(data i czytelny podpis osoby zależnej)

INFORMACJA DLA SOŁTYSÓW/RADNYCH

Innowacja społeczna

ASYSTENT OSOBY STARSZEJ

- nowa forma wsparcia dla osób starszych/ zależnych.

Realizowana w ramach projektu grantowego „Przepis na wielkopolską innowację społeczną- usługi opiekuńcze dla osób zależnych” finansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020.

Od 01.01.2018r. do 30.06.2018r. w Miejsko- Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej

w Zagórowie rozpocznie prace Asystent Osoby Starszej, który będzie świadczył przez ten okres usługi dla 5 osób starszych zależnych z terenu naszej gminy. Osoby zostaną wyłonione podczas rekrutacji- pierwszeństwo w skorzystaniu z usługi będą miały osoby starsze, samotne, o niskich dochodach których nie stać na zatrudnienie opiekunki i nie mogą liczyć na wsparcie bliskich osób. Dopiero w drugiej kolejności osoby starsze które mają rodzinę (ale mieszka ona zbyt daleko by opiekować się na co dzień osobą starszą) i osoby starsze, które mieszkają z rodziną (ale nie jest ona w stanie zrezygnować z pracy na rzecz opieki, ponieważ praca jest jedynym źródłem utrzymania). Asystent będzie pracował w zadaniowym systemie czasu pracy i będzie dostępny również w weekendy i święta.

Zwracamy się do Państwa z prośbą o sporządzenie i dostarczenie do MGOPS w Zagórowie listy osób, które wymagałyby między innymi: wsparcia osoby trzeciej w czynnościach dnia codziennego, załatwianiu spraw urzędowych, towarzyszeniu w wizytach lekarskich, które spełniają kryteria rekrutacyjne oraz są w jakiś sposób wykluczone z życia społecznego itp.. Na informację czekamy do dnia 27.11.2017r.

Załącznik nr 11.

INFORMACJA NA STRONĘ INTERNETOWĄ

Innowacja społeczna ASYSTENT OSOBY STARSZEJ

- nowa forma wsparcia dla osób starszych/ zależnych.

Realizowana w ramach projektu grantowego „Przepis na wielkopolską innowację społeczną- usługi opiekuńcze dla osób zależnych” w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

Od 01.01.2018r. do 30.06.2018r. w Miejsko- Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej

w Zagórowie rozpocznie prace Asystent Osoby Starszej, który będzie świadczył przez ten okres usługi dla 5 osób starszych zależnych z terenu naszej gminy. Osoby zostaną wyłonione podczas rekrutacji- pierwszeństwo w skorzystaniu z usługi będą miały osoby starsze, samotne, o niskich dochodach których nie stać na zatrudnienie opiekunki i nie mogą liczyć na wsparcie bliskich osób. Dopiero w drugiej kolejności osoby starsze które mają rodzinę (ale mieszka ona zbyt daleko by opiekować się na co dzień osobą starszą) i osoby starsze, które mieszkają z rodziną (ale nie jest ona w stanie zrezygnować z pracy na rzecz opieki, ponieważ praca jest jedynym źródłem utrzymania). Asystent będzie pracował w zadaniowym systemie czasu pracy i będzie dostępny również w weekendy i święta.

Jeśli jesteś taką osobą lub znasz osoby które wymagałyby między innymi: wsparcia osoby trzeciej w czynnościach dnia codziennego, załatwianiu spraw urzędowych, towarzyszeniu

w wizytach lekarskich, które spełniają kryteria rekrutacyjne oraz są w jakiś sposób wykluczone z życia społecznego itp. Zgłoś się do MGOPS w Zagórowie lub zadzwoń tel. 63 2748833, 63 2748835 i uzyskaj więcej informacji. Na informację czekamy do dnia 27.11.2017r.

Załącznik nr 12.

PLAKAT INFORMACYJNY

The poster features the Polish coat of arms and logos for the Ministry of Development and the Wielkopolska Voivodeship. The main title is 'Asystent Osoby Starszej - innowacyjna forma wsparcia dla osób starszych/zależnych'. The central text describes the service for elderly and dependent individuals with low income, directing them to the Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej in Zagórowie. Two photographs show a caregiver assisting an elderly person with a tablet and another caregiver supporting an elderly woman. The bottom left contains a small text block about the grant project, and the bottom right includes the website 'www.curaform.pl' and a logo.

MINISTERSTWO ROZWOJU

Asystent Osoby Starszej

-innowacyjna forma wsparcia dla osób starszych/zależnych

SAMORZĄD WIEJEWÓDZINA WIELKOPOLSKIEGO

Jesteś osobą starszą/zależną, samotną, o niskich dochodach lub znasz takie osoby które potrzebują pomocy- zgłoś się do Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zagórowie lub zadzwoń tel. 63 2748833, 63 2748835 i uzyskaj więcej informacji.

Usługa realizowana w ramach projektu grantowego „Przepis na wielkopolską innowację społeczną- usługi opiekuńcze dla osób zależnych” finansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020.

źródło: www.curaform.pl

ANKIETA WSTĘPNA

1. Wiek:

- a) 55-60 lat
- b) 61-70 lat
- c) 71-80 lat
- d) 81-90 lat
- e) 91 i więcej lat

2. Płeć:

- a) Kobieta
- b) mężczyzna

3. Miejsce zamieszkania:

- a) Miasto Zagórz
- b) Wrąbczyn Górski, Wrąbczyn, Kościółków, Drzewce, Augustynów, Grądzeń, Stawisko, Huta Łukomska, Długa Górka, Bukowe, Zagórz
- c) Zalesie, Marianów, Wincentowo, Grabina, Szetlewek, Szetlew, Podbiel, Trąbczyn B, Stanisławów
- d) Adamierz, Myszaków, Myszakówek, Smoleniec, Koszalewska Łąka, Anielewo, Łomów, Łukom, Imielno
- e) Skokum, Kopojno, Kopojno Parcele, Chruściki, Tarszewo, Michalinów Ol., Łazińsk I, Łazińsk II, Włodzimirów
- f) Nowa Wieś, Trąbczyn Dworski, Przybysław, Osiny, Michalinów Tr., Łazy, Oleśnica, Oleśnica Fol., Olchowo

4. Mieszkam:

- a) samotnie
- b) z moim dzieckiem
- c) z innymi osobami

5. Ilość dzieci:

- a) brak
- b) jedno dziecko
- c) dwoje dzieci
- d) troje i więcej dzieci

6. Miesięczne dochody netto na członka rodziny:

- a) do 514 zł na osobę
- b) 514-634 zł na osobę
- c) 635-880 zł na osobę
- d) 881- 1200zł na osobę
- e) 1200 i więcej zł na osobę

7. Czy czuje się Pan/Pani bezpiecznie w swoim domu i środowisku?
- a) zdecydowanie tak
  - b) raczej tak
  - c) raczej nie
  - d) zdecydowanie nie
  - e) trudno powiedzieć
8. Co mogłoby zwiększyć u Pani/Pana poczucie bezpieczeństwa?
- a) częstsze odwiedziny osób trzecich
  - b) umiejętność posługiwania się telefonem komórkowym
  - c) nabywanie wiedzy na temat sposobów zabezpieczania się przed oszustami
9. Czy czuje się Pani/Pan samotna/y?
- a) zdecydowanie tak
  - b) raczej tak
  - c) raczej nie
  - d) zdecydowanie nie
  - e) trudno powiedzieć
10. Jak ważne są dla Pani/Pana relacje rodzinne/kontakty towarzyskie?
- a) bardzo ważne
  - b) ważne
  - c) są rzeczy ważniejsze
  - d) nie zależy mi
11. Jak często spotyka się Pani/Pan z członkami rodziny i ze znajomymi?
- a) codziennie
  - b) kilka razy w tygodniu
  - c) kilka razy w miesiącu
  - d) kilka razy w roku
  - e) nie spotykam się wcale
12. Co stoi na przeszkodzie w utrzymaniu przez Panią/Pana kontaktów z innymi osobami? (proszę wybrać więcej odpowiedzi)
- a) choroba, niepełnosprawność
  - b) duża odległość
  - c) brak dojazdu
  - d) wiek
  - e) brak motywacji
13. Czy może liczyć Pani/Pan na wsparcie innych osób:
- a) tak
  - b) nie

14. Jeśli tak to w jakiej formie i jak często?
- a) w czynnościach dnia codziennego (np. sprzątanie, gotowanie itp.) .....razy w tygodniu
  - b) w czynnościach samoobsługowych .....razy w tygodniu
  - c) pomoc w dotarciu i towarzyszeniu podczas wizyt lekarskich, załatwianiu spraw urzędowych .....razy w tygodniu
  - d) organizacji czasu wolnego .....razy w tygodniu
  - e) dostarczaniu posiłków i zakupów .....razy w tygodniu
15. Jakie problemy społeczne dotyczą Pani/Pana?
- a) niepełnosprawność
  - b) choroby
  - c) samotność
  - d) brak opieki ze strony rodziny
  - e) brak akceptacji w środowisku lokalnym
  - f) utrudniony dostęp do usług opiekuńczych
16. W czym potrzebuje Pani/Pan największego wsparcia?
- a) w czynnościach dnia codziennego (np. sprzątanie, gotowanie itp.)
  - b) w czynnościach samoobsługowych
  - c) pomoc w dotarciu i towarzyszeniu podczas wizyt lekarskich, załatwianiu spraw urzędowych
  - d) organizacji czasu wolnego
  - e) dostarczaniu posiłków i zakupów
17. Co utrudnia Pani/Panu dostęp do usług kulturalnych, edukacyjnych, turystycznych i rekreacyjnych?
- a) Brak pieniędzy na bilet wstępu
  - b) brak informacji o usługach
  - c) stan zdrowia
  - d) zły dojazd
  - e) odległość
  - f) brak towarzystwa, samotność

ANKIETA KOŃCOWA

1. Czy dzięki wprowadzeniu Asystenta Osoby Starszej czuje się Pan/Pani bardziej bezpiecznie w swoim domu i środowisku?

- a) zdecydowanie tak
- b) raczej tak
- c) ani tak, ani nie
- d) raczej nie
- e) zdecydowanie nie

2. Czy dzięki obecności Asystenta Osoby Starszej czuje się Pani/Pan w mniejszym stopniu samotna/y?

- a) zdecydowanie tak
- b) raczej tak
- c) ani tak, ani nie
- d) raczej nie
- e) zdecydowanie nie

3. Czy może Pani/Pan liczyć na wsparcie Asystenta Osoby Starszej, kiedy Pan/Pani tego potrzebuje?

- a) tak
- b) nie

4. Jeśli tak to w jakiej formie i jak często?

- a) w czynnościach dnia codziennego (np. sprzątanie, gotowanie itp.) .....razy w tygodniu
- b) w czynnościach samoobsługowych .....razy w tygodniu
- c) pomoc w dotarciu i towarzyszeniu podczas wizyt lekarskich, załatwianiu spraw urzędowych .....razy w tygodniu.....razy w miesiącu
- d) organizacji czasu wolnego .....razy w tygodniu
- e) dostarczaniu posiłków i zakupów .....razy w tygodniu
- f) inna,jaka?.....
.....razy w tygodniu .....

5. Czy jest Pan/Pani zadowolony/a z pomocy w formie Asystenta Osoby Starszej?

- a) tak
- b) nie

Jeżeli nie, to dlaczego?

.....
.....

6. Czy chciałby Pan/Pani nadal otrzymywać wsparcie Asystenta Osoby Starszej?

- a) tak
- b) nie

7. Czy jest Pan/Pani w stanie poradzić sobie bez wsparcia Asystenta Osoby Starszej?

- b) tak
- c) nie

8. Czy ma Pan/Pani zastrzeżenia co do pracy Asystenta Osoby Starszej?

- a) tak
- b) nie

Jeżeli tak, to jakie?

.....
.....
.....
.....
.....

9. Czy dzięki wsparciu Asystenta Osoby Starszej czuje się Pan/Pani mniej wykluczony/a z życia społecznego?

- a) tak
- b) nie

10. Czy potrzebuje Pan/Pani wsparcia w jakiejś formie, której nie zapewnił Asystent Osoby Starszej? Jeśli tak, to jakie wsparcie jest potrzebne?

.....
.....
.....
.....

PISMO PRZEWODNIE

Zagórow, ...

MGOPS. 6020. 2018

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
Departament Rynku Pracy
ul. Nowogrodzka 11
00-513 Warszawa

Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zagórowie w załączeniu przesyła wniosek o utworzenie nowego zawodu- Asystent osoby starszej.

Przez okres pół roku w Miejsko – Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej pracowała osoba w ramach projektu grantowego „przepis na wielkopolską innowację społeczną- usługi opiekuńcze dla osób zależnych”, która wykonywała zadania wskazane dla proponowanego zawodu- Asystent osoby starszej. W ramach testowania innowacji zauważono, że osoba pracująca w takim zawodzie jest bardzo potrzebna w środowisku. Asystent to osoba, która przydzielana jest osobie zależnej przed usługami opiekuńczymi, w momencie w którym podopieczny jest jeszcze zdolny do działania i uczestnictwa w życiu społecznym. Podopieczny objęty wsparciem osoby na stanowisku Asystenta osoby starszej będzie miał prawo do samo decydowania o sobie. Asystent wyłącznie asystuje podopiecznemu w funkcjonowaniu w życiu codziennym i wykonywaniu ról społecznych, nie pozwala na pogłębianie wykluczenia społecznego, a na czynny udział w życiu społecznym na tyle na ile pozwalają podopiecznemu bariery zdrowotne i wiekowe. Asystent udziela podopiecznym wsparcia emocjonalnego, podtrzymuje indywidualne zainteresowania, poprawia mobilność osoby zależnej (wspólnie z nią uczestniczy w wykonywaniu spraw bieżących). Asystent udziela również pomocy wychowawczej osobom, które na co dzień zajmują się osobą zależną.

Utworzenie zawodu Asystenta osoby starszej oraz stanowiska pracy wesprze seniorów w prowadzeniu w dalszym ciągu samodzielnego, niezależnego i satysfakcjonującego życia.

Załącznik nr 16

WNIOSEK O ZGŁOSZENIE DO KLASYFIKACJI NOWEGO ZAWODU / SPECJALNOŚCI

Nazwa instytucji/ organizacji zgłaszającej nowy zawód (dane teleadresowe, pieczęć firmowa):
Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zagórowie
Osoba, z którą można się kontaktować w sprawie wniosku (nr telefonu, faks, e-mail):
Kierownik Karol Błaszczak, 63 2748833, opszagorow@konin.lm.pl
Nazwa nowego zawodu/ specjalności:
Asystent Osoby Starszej
Grupa elementarna (w obecnie obowiązującej klasyfikacji), w której nowy zawód powinien być klasyfikowany:
Pozostali pracownicy wsparcia rodziny, pomocy społecznej i pracy socjalnej
Uzasadnienie wniosku (celowość wprowadzenia zawodu/ specjalności, różnice między wnioskowanym zawodem a podobnymi ujętymi w klasyfikacji):
Asystent Osoby Starszej to osoba z wykształceniem min. średnim, z ukończonym kursem opiekuna osoby zależnej, posiadająca prawo jazdy kat. B i własny samochód. Osoba w tym zawodzie będzie zatrudniona w instytucjach pomocy społecznej na umowę o pracę w systemie zadaniowego czasu pracy, będzie wykonywać pracę w godzinach od 6:00 do 22:00. Osoba na tym stanowisku będzie pracować z podopiecznym na podstawie podpisanego z nimi wspólnie kontraktu (indywidualny plan pracy), w którym ustalony został plan działania, zakres czynności, w których podopieczny potrzebuje największego wsparcia. Podopieczny objęty wsparciem osoby na stanowisku Asystenta Osoby Starszej będzie miała prawo do samo decydowania o sobie, Asystent wyłącznie asystuje podopiecznemu w funkcjonowaniu w życiu codziennym

i wykonywaniu ról społecznych, nie pozwala na pogłębianie wykluczenia społecznego, a na czynny udział w życiu społecznym na tyle na ile pozwalają podopiecznemu bariery zdrowotne i wiekowe. Asystent udziela podopiecznym wsparcia emocjonalnego, podtrzymuje indywidualne zainteresowania, poprawia mobilność osoby zależnej (wspólnie z nią uczestniczy w wykonywaniu spraw bieżących). Asystent udziela również pomocy wytchnieniowej osobom, które na co dzień zajmują się osobą zależną.

Przez okres pół roku w tutejszym Ośrodku pracowała osoba w ramach projektu grantowego „przepis na wielkopolską innowację społeczną- usługi opiekuńcze dla osób zależnych”, która wykonywała zadania wskazane dla proponowanego zawodu Asystent Osoby Starszej. W ramach testowania innowacji zauważono, że osoba pracująca w takim zawodzie jest bardzo potrzebna w środowisku. Asystent to osoba która może być przydzielana osobie zależnej przed usługami opiekuńczymi kiedy jeszcze nie potrzebuje opieki a asystowania w życiu codziennym a także w momencie kiedy osoba korzysta już z pomocy w formie usług opiekuńczych ale nie są one wystarczające. Jednym z działań Asystenta jest wsparcie wytchnieniowe- pomoc osobom które na co dzień zajmują się osobą zależną i tak naprawdę nie mają możliwości życia swoim życiem bo jest ono podporządkowane pod potrzeby osoby zależnej. Dzięki Asystentowi który sprawuje opiekę nad osobą zależną, opiekun może odetchnąć, po załatwić swoje sprawy. Asystent jest koordynatorem działań między opiekunką w ośrodku pomocy społecznej, pracownikiem socjalnym, lekarzem, pielęgniarką i innymi osobami/instytucjami działającymi na rzecz osób starszych/zależnych. Asystent Osoby Starszej jest uzupełnieniem zawodu opiekuna w ośrodku pomocy społecznej. Opiekunki mają bardzo szeroki zakres swoich obowiązków a z drugiej strony zbyt mało godzin w danym środowisku by móc wykonać wszystkie zadania. Opiekunki są w stanie tak naprawdę wykonać tylko te podstawowe zadania tj. - pomaganie podopiecznemu w codziennych czynnościach domowych (robienie zakupów, sprzątanie, gotowanie, pranie);

- pielęgnowanie oraz dbanie o zdrowie, higienę osobistą ludzi chorych i niesamodzielných (mycie, kąpanie, czesanie, golenie, ubieranie, śnianie łóżka i zmiana pościeli oraz bielizny osobistej osobie unieruchomionej w łóżku oraz

prowadzenie najprostszych ćwiczeń rehabilitacyjnych, uzgodnionych z lekarzem);

- udzielanie pierwszej pomocy w przypadkach zagrożenia zdrowia i życia podopiecznego;

- kontaktowanie się z różnego rodzaju instytucjami i organizacjami społecznymi w celu rozwiązywania problemów zdrowotnych, materialnych, mieszkaniowych, rodzinnych

i prawnych podopiecznego

Czas w środowisku osoby zależnej nie pozwala opiekunkom na: mobilizowanie podopiecznego do aktywnego spędzania czasu wolnego i rozwijania jego zainteresowań;

- aktywizowanie podopiecznego do zwiększania jego samodzielności życiowej;

- inicjowanie pozytywnych relacji międzyludzkich w najbliższym otoczeniu podopiecznego, a zwłaszcza z członkami jego rodziny

Osoby zależne płacą za godzinę usług opiekuńczych dlatego też nie chcą poświęcać czasu na rozmowę, spędzanie czasu wolnego, spacer. Aby osoba zależna mogła poprawić swoją mobilność czyli aktywnie uczestniczyć w życiu społecznym wymagałoby to większej ilości godzin na które niestety osób starszych nie stać. W przypadku gdyby zawód Asystenta Osoby Starszej został wprowadzony osoby zależne mogłyby liczyć na większe wsparcie. Miałyby zapewnione podstawowe potrzeby jak i te wyższego rzędu.

Opis zawierający krótką syntezę zawodu (1-3 zdania charakteryzujące zawód):

W usłudze Asystenta Osoby Starszej chodzi przede wszystkim o to aby walczyć z wykluczeniem osób starszych z uczestnictwa w życiu społecznym. Osoby chore przewlekłe, które wymagają wsparcia osoby trzeciej nie są to zawsze osoby, które nie radzą sobie we wszystkich czynnościach dnia codziennego. Są to często osoby, które przy wsparciu osoby trzeciej mogłyby wiele spraw bieżących załatwiać same, którym potrzebne jest wsparcie emocjonalne by nie czuć się samotnym, a przede wszystkim zauważonym

i ważnym. Asystent pozwala osobie zależnej decydować o sobie, asystuje jej w życiu

codziennym w czynnościach, z którymi nie jest w stanie poradzić sobie sama.

Podstawowe zadania wykonywane w ramach zawodu (nie więcej niż 10):

1. Opracowanie i realizacja planu pracy z osobą starszą/zależną w konsultacji z pracownikami socjalnymi
2. Dokonywanie okresowej oceny sytuacji osoby starszej/zależnej, nie rzadziej niż co pół roku, i przekazywanie tej oceny Kierownikowi Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zagórowie;
3. Zamawianie wizyt lekarskich, kontakt z lekarzem w sprawach dotyczących zdrowia, towarzyszenie w trakcie wizyt lekarskich, realizacja recept;
4. Koordynacja działań lekarza, pielęgniarki środowiskowej, pracownika socjalnego, opiekuna w ośrodku pomocy społecznej, rodziny oraz innych osób zaangażowanych w opiekę nad osobą starszą/zależną;
5. Załatwianie spraw bieżących według uzasadnionych potrzeb podopiecznego np. opłacanie należności za świadczone usługi opiekuńcze, należność za mieszkanie, media, pomoc w załatwianiu spraw urzędowych itp.;
6. Podtrzymywanie indywidualnych zainteresowań oraz pomoc w zaspokajaniu potrzeb duchowych (np. dostarczanie prasy, książek, czytanie, zawożenie na cmentarz, do kościoła, organizowanie kontaktów sąsiedzkich, zachęcanie do uczestnictwa w Uniwersytecie III wieku, klubie seniora, podtrzymywanie kontaktów z otoczeniem i rodziną)
7. Poprawa mobilności osoby starszej (włączenie społeczne poprzez wspólne wyjazdy do miasta na zakupy, do lekarza, na cmentarz do rodziny w celu załatwiania spraw bieżących)
8. Wsparcie emocjonalne (wspólna organizacja i spędzanie czasu wolnego, rozmowa)
9. Pomoc wytchnieniowa (wsparcie opiekunów osób zależnych- zastąpienie członka rodziny sprawującego opiekę nad osobą zależną by mógł załatwić np. sprawy bieżące)

10. Utrzymywanie w czystości pomieszczeń użytkowanych przez osobę korzystającą z pomocy poprzez wykonywanie porządków bieżących

Zakres czynności w niektórych punktach pokrywa się z zakresem czynności opiekuna w ośrodku pomocy społecznej jednak w rzeczywistości Asystent Osoby Starszej swoimi zadaniami uzupełnia pracę opiekunek. W danym środowisku gdzie są usługi opiekuńcze Asystent nie wykonuje tych samych zadań co opiekunki. Współpracuje z nimi i robi to czego opiekunki nie są w stanie podczas godzin opłacanych przez podopiecznego.

Nazwy typowych stanowisk pracy, na których zawód jest wykonywany:

Nie ma stanowiska na którym zawód jest wykonywany. Zależy nam aby zostało stworzone przez Ministerstwo Pracy Rodziny i Polityki Społecznej stanowisko o nazwie Asystent Osoby Starszej i zostało wprowadzone do rozporządzenia rady ministrów w sprawie wynagrodzenia pracowników samorządowych. Dla Ośrodków Pomocy Społecznej ważne byłoby wsparcie w dofinansowaniu utworzonego stanowiska.

Wymagane wykształcenie (poziom i rodzaj):

Wykształcenie średnie

Regulacje prawne dotyczące zgłaszanego zawodu, o ile istnieją:

Brak